

Notariaat magazine

maandelijks informatie- en opinieblad
voor en over het notariaat

10
jaar
Notariaat
magazine

editie 10 | oktober 2011 | jaargang 11

*Is internetverkeer
nog veilig?*

14

*Nieuwe
websites KNB*

20

*De kosten van
de lage-instap-bv*

24

Notaristelefoon 25 jaar!

Het visitekaartje van het notariaat

KNB

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Sdu UITGEVERS

JUIST NU IS
UW INITIATIEF
VAN BELANG!

Janssen
BINNENHUI

Uw cliënt hoeft geen Gates te heten om een eigen cultuurfonds te starten. Philips, Bakker of Janssen mag ook.

Met een eigen cultuurfonds kan een bedrijf haar naam structureel verbinden aan een specifiek cultuurdomein. Denk aan fotografie, muziek, beeldende kunst, monumentenzorg, toneel of natuurbehoud. Het is een uitgelezen mogelijkheid om maatschappelijke betrokkenheid te tonen in bijvoorbeeld de eigen woonplaats of regio. Maar ook om een jubileum of fusie glans te geven of de oprichter van het bedrijf te eren. De mogelijkheden zijn legio.

Inmiddels beheren we meer dan 260 CultuurFondsen op Naam voor bedrijven, particulieren en stichtingen. Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft een uitgebreide expertise bij de behandeling van aanvragen, het toekennen van financiële bijdragen, het beheer van het vermogen en het zorgen voor continuïteit.

Wilt u voor (een van) uw cliënten meer weten over een CultuurFonds op Naam, neem dan contact op met een van onze adviseurs. Bel 020 - 520 61 30 of kijk op www.cultuurfondsjuijstnu.nl *Wij zetten de bevlogenheid van uw cliënten om in een eigen cultuurfonds.*

Uw vermogen is één. Het verhaal erachter is twee.

Elk vermogen heeft een verhaal. Waar het vandaan komt, hoe het is opgebouwd, en hoe hard ervoor is gewerkt. Bij Rabobank Private Banking kennen we dat verhaal. Vaak zijn we er al jaren bij betrokken en zitten we er heel dicht op. Juist dát maakt ons advies zo persoonlijk. En zorgt ervoor dat we onze kennis en expertise zo doeltreffend mogelijk kunnen inzetten. Bij een bedrijfsoverdracht of een nalatenschap bijvoorbeeld. Of bij het vinden van een nieuwe, zinvolle bestemming voor uw vermogen. Het verhaal kennen achter uw vermogen. Dat is het idee van Rabobank Private Banking.

Het verhaal kennen achter uw
vermogen. Dat is het idee.

Rabobank. Een bank met ideeën.

‘Door de stage kwam ik erachter wat ik leuk vind’

8 Jubileum Notaristelefoon

Wat doet de Nederlandse burger die in zijn maag zit met een vraag over erfrecht, een schenking of de koop van een huis? Die belt de Notaristelefoon. *Notariaat Magazine* luistert een ochtend mee en maakt een selectie van de meest opmerkelijke vragen.

16 Masterclass Notariaat

De juridische faculteit van de Universiteit Utrecht organiseert jaarlijks een Masterclass Notariaat. Studenten volgen naast twee stages een praktijkgerichte cursus. Drie deelnemers vertellen over hun ervaringen.

Beroeps- en praktijkuitoefening

- 32 Column Geertjan Sarneel
- 32 SNPF zoekt bestuurders
- 33 Interdisciplinaire samenwerking
- 34 KNB Cursusagenda
- 34 Nieuwe Verordening beroeps- en gedragsregels goedgekeurd
- 35 Notarissen uit ambt gezet

Verder in dit nummer

- 6 Nieuws
- 14 Stelling: Is internetverkeer nog veilig?
- 19 Van die dingen
- 23 Nieuwe structuur SNPF stimuleert dialoog
- 28 10 jaar ervaren: Marja Smal
- 31 Opinie
- 36 Tuchtrect
- 38 Personalialia
- 38 Kanocolumn

20 Notaris.nl en knb.nl

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie wil duidelijker communiceren met de buitenwereld en haar leden. Daarom lanceert zij deze maand de vernieuwde consumentenwebsite notaris.nl en de nieuwe corporate site knb.nl.

24 Notariaat vreest 'duurkoop' bij niet-notariële bv

Om beginnende en groeiende ondernemers te faciliteren, willen de ministers van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) en Veiligheid en Justitie de verplichte oprichtingsakte voor een eenvoudige standaard bv afschaffen. Notarissen vrezen dat tegenover de lagere oprichtingskosten voor de ondernemer hogere kosten voor de maatschappij komen te staan.

OP DE COVER

Kandidaat-notaris Daniëlle van Iperen-Roepers, een van de bemanners van de jubilerende Notaristelefoon. Lees hierover meer op pagina 8 en verder.

Notariaat Magazine
editie 10, oktober 2011

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.400 notarissen en 1.850 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111
fax: 070 3621749

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Gertjan Laan (redacteur), Clemens van Gessel (correctie), Astrid Lorieux (secretariaat)
Telefoon 070 3307170, e-mail nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee: Lex van Almelo, Alieke Bruins, Bouke Hoving, Roel Ottow, Henk Sasse.

Redactieraad: Nick van Buitenen, Kees Louwerens, Maarten Meijer (voorzitter), Ariën Nielsen, Nora van Oostrom-Streep, Dorine Oudhof, Robert Dortmund en Teska van Vuren

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: DeltaHage
grafische dienstverlening, Den Haag

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 99,06 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

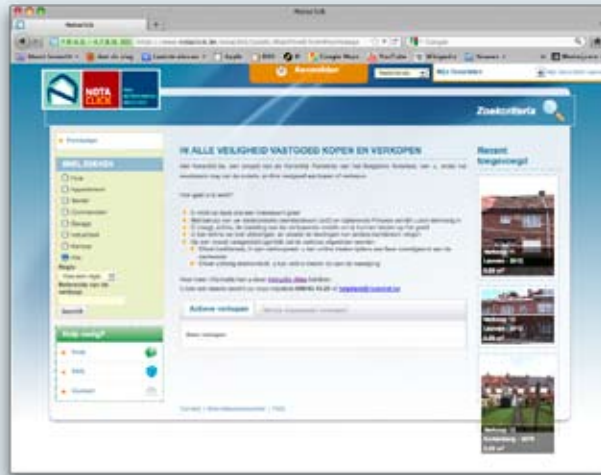
Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sales & Services, Gerrit Kulsdom Postbus 2317, 1620 EH Hoorntelefoon: 0229 211211, fax: 0229 270404 e-mail: sns@wxs.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervaardigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Het doel van de site is om openbare verkopen toegankelijker te maken voor een breder publiek

Notaclick.be

Het Belgische notariaat lanceerde eind september de website **Notaclick.be**. Deze site, een initiatief van de Koninklijke Federatie van het Belgische Notariaat, biedt klanten, onder het waakzaam oog van de notaris, de mogelijkheid om online vastgoed te kopen of verkopen.

Volgens de Belgische notarissen is Notaclick.be een online voortzetting van openbare verkopen die ze al jaren organiseren in verkoopzalen en cafés. Het doel van de site is om de openbare verkopen toegankelijker te maken voor een breder publiek.

ONLINE EXECUTIEVEILING

In Nederland wordt ook online geveild, maar dat zijn vrijwillige veilingen en vooral makelaarsinitiatieven. Om online executie-veilingen mogelijk te maken, is een wetswijziging noodzakelijk. Die ligt voor advies bij de Raad van State. Intussen is door het notariaat al wel het hele systeem daarvoor ontwikkeld en kunnen via internet bij een executieveiling al biedingen worden gedaan. Maar een totale online executieveiling is dus nog niet mogelijk.

NDinstitute biedt vliegende start notarissen

Donderdag 1 september is het NDinstitute, het nieuwe opleidingsprogramma voor starters van NautaDutilh, van start gegaan. Bestuurslid Warner Roeters van Lennep gaf daarvoor het officiële startsein.

De eerste lichter van het NDinstitute leert gedurende vijf maanden de kneepjes van het vak. Het programma, dat door NautaDutilh zelf ontwikkeld is, is gebaseerd op vakinhoudelijke ontwikkeling, persoonlijke ontwikkeling en organisatiebetrokkenheid.

Met het NDinstitute wil NautaDutilh haar kandidaat-notarissen, advocaten en belastingadviseurs een vliegende start van hun carrière bieden. Kandidaat-notarissen krijgen tijdens specifieke notariële opleidingsdagen les in praktische notariële vaardigheden. Claartje Schrijvers, hoofd recruitment bij NautaDutilh: 'Ze volgen gezamenlijk met de advocaten de algemene opleidingsdagen van het NDinstitute. Deze bestaan onder andere uit verschillende vaardigheidswerkshops, cursussen "Legal English en Draften", een cliëntbezoek en uitleg van het bestuur en andere kantoorgenoten over de structuur, strategie en financiële bedrijfsvoering van het kantoor.'

Autar nieuwe voorzitter EPN

De vereniging van Estate Planners in het Notariaat (EPN) heeft op 22 september Aniel Autar benoemd tot nieuwe voorzitter. Autar (43), notaris bij Kooijman Lambert Notarissen, neemt het vaandel over van Aart Veldhuizen, die het voorzitterschap de afgelopen vier jaar uitoefende.

De nieuwe voorzitter wil met EPN actief deelnemen aan het maatschappelijke en politieke debat. Daarnaast wil hij samenwerking met andere voor de EPN-leden belangrijke organisaties zoeken. Autar: 'Ik wil namelijk dat die organisaties hun leden adviseren met een EPN-lid in zee te gaan.

Zo zal de Consumentbond, in het binnenkort te verschijnen boekje *Belastingtips voor senioren*, EPN-leden als dé notariële specialisten op het gebied van testamenten en vermogensoverdracht noemen.'

OVERIGE MUTATIES BESTUUR

Esther van As heeft na zes jaar bestuur haar portefeuille overgedragen aan Ysabelle Rademakers. Zij zijn beiden werkzaam bij Loyens & Loeff. Tot het bestuur is met ingang van 22 september tevens toegetreden Hendrik-Jan Vos, werkzaam bij Van Putten Van Apeldoorn Notarissen.

Overlijden in het digitale tijdperk

Ziggur, het bedrijf dat zich bezighoudt met de afwikkeling van online nalatenschappen, haalt dit jaar de 'Digital Death Day' naar Europa. Op 11/11/11 zal de 'Digital Death Day Europe' plaatsvinden in het Tropenmuseum in Amsterdam, waar de tentoonstelling 'de DOOD leeft' dan net is gestart. Gerrit Jan Bloem, directeur en oprichter van Ziggur, over dit initiatief.

Wat is 'Digital Death Day'?

'Deze dag staat in het teken van de sociale, culturele en praktische implicaties van overlijden in het digitale tijdperk. In de Verenigde Staten heeft de "unconference" al driemaal succesvol plaatsgevonden. 11 september is de Europese primeur.'

Waarom is Ziggur betrokken bij deze dag?

'Ziggur geeft alle internetgebruikers wereldwijd de mogelijkheid te bepalen wat er gebeurt met hun online accounts na hun dood en voert deze wensen ook daadwerkelijk uit. Toen we Ziggur een jaar geleden lanceerden, was de digitale nalatenschap nog een onbekend fenomeen. We zijn een jaar lang bezig geweest om de online erfenis op de kaart te zetten. Vorig jaar ontmoette ik tijdens het in ontvangst nemen van de "Digital Identity AWARD" Kaliya Hamlin, de initiator van Digital Death Day. Zij vroeg mij om de "Digital Death Day Europe" te organiseren.'

Voor wie is het?

'Voor iedereen in Europa die professioneel te maken heeft met de dood in de breedste zin van het woord. Voor eenieder die op zoek is naar informatie, maar ook voor iedereen die kennis wil brengen.'

Wat kunnen (kandidaat-)notarissen leren van de dag?

'Wat houdt digitale nalatenschap in en wat komt er allemaal bij kijken? Hoe past de notaris in dit plaatje en hoe vertaalt het zich naar de praktijk van vandaag en morgen? Na deze dag kunnen (kandidaat-)notarissen hun cliënten breed informeren, adviseren en vooral hun wensen over digitale identiteit en bezit testamentair vastleggen.'

Huizenprijs daalt opnieuw

Verkochte bestaande koopwoningen waren in augustus 2011 gemiddeld 2,8 procent goedkoper dan in augustus 2010. De prijsdaling is daarmee opnieuw groter dan die in voorgaande maanden. Dit blijkt uit de cijfers van het CBS en het Kadaster.

Alle woningtypen waren in augustus goedkoper dan een jaar eerder. Vrijstaande woningen daalden met 4,5 procent het meest in prijs, tussenwoningen met 2,1 procent het minst. De prijzen van bestaande koopwoningen zijn in Nederland vanaf medio 2008 vrijwel onafgebroken gedaald. In augustus 2011 waren de huizenprijzen 8,5 procent lager dan drie jaar eerder. De huizenprijzen in de vier grootste steden zijn echter minder sterk gedaald dan in de rest van Nederland.

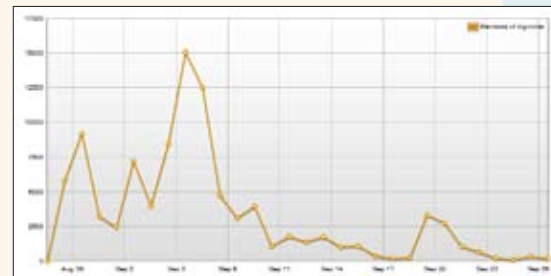

#Socialmedia

DigiNotar op Twitter

DigiNotar werd de afgelopen maand veelvuldig besproken op Twitter. In de grafiek is het aantal keren te zien dat DigiNotar wordt genoemd in relevante tweets. Dat wil zeggen: ze zijn geretweet of ze bevatten een link. Eind augustus: het nieuws komt naar buiten en er is crisisberaad op het ministerie van Binnenlandse Zaken. In de dagen erna is het onderwerp wereldwijd onder de aandacht, met name bij ICT-beveiligingsexperts. Rond 6 september zijn de meeste tweets over DigiNotar (hoogste piek in de grafiek)

en vanaf 17 september komt het onderwerp nauwelijks meer aan bod.

| BRON Topsy.com

Huis verkopen? Voorkom valkuilen...

Op Twitter wijst het campagneteam van Koopakteonline.nl kopers en verkopers van huizen op het belang van een bezoek aan de notaris. '@MarcvdM: Huis verkopen? Veel succes! Voorkom veelvoorkomende valkuilen. Kijk eens op koopakteonline.nl voor belangrijke aandachtspunten.'

In deze rubriek leest u opmerkelijke berichten van en over het notariaat in social media. Zijn u ook dingen opgevallen? Mail het ons: nm@knbn.nl.

Het visitekaartje
van het notariaat

Stoom afblazen bij jubilerende Notaristelefoon

Wat doet de Nederlandse burger die in zijn maag zit met een vraag over erfrecht, een schenking of de koop van een huis? Die belt de Notaristelefoon. *Notariaat Magazine* luistert een ochtend mee.

TEKST Peter Louwerse | FOTO'S Truus van Gog

'Met de notaristelefoon.'

...

'Gecondoleerd, mevrouw.'

Na dit blijk van medeleven gaat de opgewonden vrouw aan de andere kant van de lijn steeds sneller en harder praten. Kandidaat-notaris Daniëlle van Iperen-Roepers laat haar eerst stoom afblazen en komt dan ter zake.

'Bent u al bij de notaris geweest?'

...

'Weet u of uw oom een testament had?'

...

'Inderdaad, 51 erfgenamen, dat zijn er wel erg veel.'

De problemen zijn de belster boven het hoofd gegroeid. Ze heeft nooit met erfkwesties te maken en is door de drukte en de emoties de weg kwijtgeraakt in de vele onbekende regels. Aan Daniëlle van Iperen-Roepers, verbonden aan het Haagse kantoor Ellens & Lentze, de taak haar te kalmeren en op het juiste spoor te krijgen. 'Ik denk dat u er verstandig aan doet bij een notaris in de buurt na te vragen of er een testament is. Die kan dat binnen vijf minuten uitzoeken op de computer. Daarna kan hij gericht advies geven.'

Vragen over nalatenschappen voeren de boventoon bij de Notaristelefoon, vertelt Van Iperen. 'Mensen weten niet waar ze moeten beginnen, en dan gaan ze bellen.' Ze heeft het nog niet gezegd of er komt weer een telefoontje binnen over een erfenis. Nou ja, een toekomstige erfenis dan, want de erflaatster in spe ligt nog in het ziekbed. De kinderen kunnen het niet eens worden over de vraag of een schoonzoon van de zieke vrouw wel of niet erft. Daarom vraagt een dochter om opheldering. 'Uw zus is al overleden? Dan blijft uw zwager buiten beeld.'

...

'Nee hoor, uw zwager heeft geen bloedband met uw moeder, dus hij krijgt niets.'

De vraagstelster had een ander antwoord verwacht. Ze beëindigt het gesprek.

GEZOND VERSTAND

Van Iperen-Roepers probeert altijd een beroep te doen op het gezonde verstand van de bellers. 'Als je de nalatenschap niet kunt afhandelen omdat je broer weigert rekeningafschriften te sturen, dan bereik je meer met een vriendelijk belletje dan met een boze e-mail.'

Dan gaat de telefoon weer. Een Zeeuw van middelbare leeftijd. Zijn 92-jarige vader gaat een testament ondertekenen en de zoon wil daarbij graag aanwezig zijn.

'Is uw vader nog goed van geest?'

...

'De notaris zal altijd onder vier ogen met uw vader willen praten, om te toetsen of hij niet onder invloed van de kinderen staat. Hij zal u waarschijnlijk de kamer uitsluiten.'

...

'Dat begrijp ik, maar de notaris zal willen weten of uw vader dit echt wil. Natuurlijk kunt u vertellen dat pa zich prettiger voelt als u erbij bent.'

...

'Ja, u kunt een andere notaris zoeken, maar dan krijgt u waarschijnlijk toch een nota van de huidige notaris. Hij heeft immers al een concepttestament gemaakt.'

Percentages en aantallen
beantwoorde vragen
per rechtsgebied

januari t/m augustus 2011

De beller is tevreden met dit antwoord. 'Ik ben heel goed te woord gestaan', vindt de man. 'Ik bel altijd eerst met de notaristelefoon voordat ik naar de "echte" notaris ga. Handig dat dit zo kan.'

FAMILIEDRAMA

Het volgende telefoontje onthult een waar familiedrama. Een vader heeft geen van zijn elf kinderen opgevoed: ze zijn allemaal in een tehuis terechtgekomen en kennen elkaar niet eens. Nu is de vader, die de laatste jaren van zijn leven onder bewind stond, overleden, en de bewindvoerder heeft de administratie ingeleverd bij de jongste dochter. Die krijgt alle aanslagen van de Belastingdienst. Wat nu?

'U heeft een verklaring van erfrecht nodig. Alle kinderen moeten naar de notaris om te aanvaarden of te verwerpen.'

'Pfff', zegt Daniëlle van Iperen-Roepers. 'Weer een heftige familiezaak. Je ziet steeds vaker dat het contact binnen families verdwenen is. Niemand regelt iets. Het gevolg is een grote puinhoop.'

HET 'NOTARIËLE CALL CENTER'

In de kamer ernaast zit gepensioneerd notaris Ernst Jansen. Tot drie jaar geleden hield hij kantoor in Zevenhuizen (Z-H). Nu bemant hij één keer per maand het 'notariële call center'. Net als Daniëlle van Iperen-Roepers krijgt Jansen veel vragen over nalatenschappen. 'En vooral over nalatenschappen met een negatief saldo', preciseert hij. 'Ik adviseer meestal om beneficiair te aanvaarden.' Hij kan dat advies direct in de praktijk brengen.

'O, heeft de fiscus u gevonden?'

...

'Maar wie heeft de nalatenschap van uw moeder dan afgehandeld? Wie heeft de uitvaart geregeld?'

...

'Een tante? Dan zou ik als ik u was aan die tante vragen waar het geld gebleven is.'

...

'Nee ik zou niet verwerpen, want dan komt de nalatenschap bij uw kinderen terecht. Ik zou beneficiair aanvaarden, als ik u was.'

KLACHTEN OVER NOTARISSEN

Er komen ook veel vragen over onroerend goed: aankoop, hypotheeken, erfdiensbaarheden. Vaak willen de vragenstellers hun kinderen helpen met het kopen van een huis. Ook een hit: klachten over notarissen. 'Veelal tariefproblemen, maar soms gaat het ook over het verkeerd bejegenen van een klant.' Jansen geeft niet graag een oordeel over dergelijke zaken. 'De beller vertelt nooit het hele verhaal. Ik raad de mensen altijd aan nog eens met de notaris te gaan praten. De collega kan een goeie reden hebben voor zijn gedragingen. Als een gesprek niet helpt, kan iemand om bemiddeling vragen via de KNB of een klacht indienen bij de kamer van toezicht.'

Ernst Jansen ziet een stijging van het aantal telefoontjes als de media berichten over nieuwe wet- en regelgeving. Dat was vorig jaar het geval na de reportage van TROS Radar over het tweestaptestament. Een andere ontwikkeling is de opkomst van de 'fanatieke doe-het-zelvers', zoals Jansen ze noemt. Dat zijn de mensen die de Notaristelefoon vooral bellen om op de notariskosten te besparen.

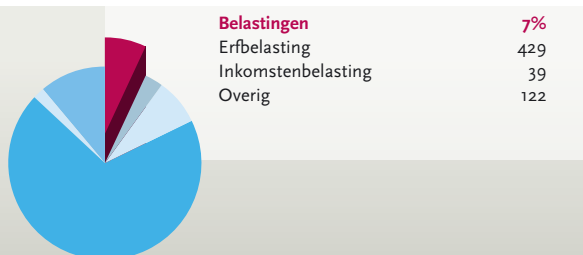
WIN-WINSITUATIE

Intussen krijgt Daniëlle van Iperen-Roepers een ruzie over een erfdiensbaarheid voorgeschoteld. Drie burens hebben aan een boer recht van overpad verleend. Sinds

Bellers Notaristelefoon erg tevreden

Jaarlijks bellen ongeveer 12.000 mensen met de servicelijn van het notariaat waar twee (kandidaat-)notarissen klaarzitten om vragen van burgers te beantwoorden. Met deze publieksinformatielijn, vanuit het gebouw van de KNB in Den Haag, wil de beroepsorganisatie de gang naar de notaris stimuleren en natuurlijk de consument voorlichten. Dat dit laatste prima lukt, blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek dat dit jaar gedurende ruim vijf maanden is gehouden. Bellers waarderen de Notaristelefoon met een 4,4 bij een maximale score van 5. Ook het notariaat vaart er wel bij. De dienstdoende (kandidaat-)notarissen, gerekruteerd uit een poule van zestig bemanners, geven doorgaans antwoord op algemene vragen, maar voor specifieke antwoorden wordt de beller doorverwezen naar de notaris. In meerdere opzichten is de Notaristelefoon dus het visitekaartje van het notariaat.

Magische momenten koesteren en doorgeven.

‘Marijke van Oordt: ‘Ik doe het voor alle kleinkinderen van Nederland.’

Het Concertgebouw is sinds 1888 het initiatief en de verantwoordelijkheid van particulieren. De bijdragen van particulieren zijn voor het Concertgebouw van levensbelang. Daartoe is Het Concertgebouw Fonds in het leven geroepen. Wilt u ook betrokken zijn bij de toekomst van het Concertgebouw, wilt u bijdragen aan het behoud van de wereldberoemde akoestiek, aan het optreden van de meest geliefde musici, aan de kennis-making met muziek door tienduizenden kinderen per jaar? Wilt u deze en toekomstige generaties de mooiste herinneringen geven? Maak dan kennis met de drie Kringen van Begunstigers van Het Concertgebouw Fonds. Treed toe tot de Gustav Mahler Kring, de Johannes Brahms Kring of de Dolf van Gendt Kring.

Of, nog persoonlijker, sticht een eigen Fonds op Naam. Laat u uitvoerig voorlichten over de voordelen van schenken en nalaten ten behoeve van het Concertgebouw in een persoonlijk gesprek met de directeur van Het Concertgebouw Fonds, Jolien Schuerveld. Telefoon (020) 5730412. Of kijk op www.concertgebouw.nl.

Het Concertgebouw Fonds, voor een luisterrijke toekomst.

‘Je ziet steeds vaker dat het contact binnen families verdwenen is. Niemand regelt iets’

► de aankoop van een nieuwe lap grond heeft de boer het overpad niet meer nodig. Typisch zo'n zaakje dat we van de Rijdende Rechter kennen.

‘Dus die boer gebruikt het overpad niet meer. En nu wilt u die erfdienstbaarheid ongedaan maken?’

...

‘Hoe wil hij er een slaatje uit slaan, zegt u?’

...

‘Waarom laat u die boer niet gewoon een voorstel op papier zetten. Dan kunt u kijken of zijn standpunt redelijk is.’

Zo kruipt de notaris in de rol van mediator. Wat de bellers met al deze mooie adviezen doen, blijft ongewis. Grote kans dat dankzij de Notaristelefoon veel conflicten in de kiem worden gesmoord en veel taaiere problemen alsnog worden opgelost. Hoe? ‘In 80 procent van de gevallen verwijzen we door naar de notaris’, schat Ernst Jansen. De Notaristelefoon als win-winsituatie: consumenten en notarissen worden er wijzer van. ■

DE MEEST OPMERKELIJKE VRAGEN

De bemanners van de Notaristelefoon krijgen de meest uiteenlopende vragen. Alledaagse kwesties zoals ruzies over het servies en een bezorgd telefoontje over een vermogende tante die haar hele vermogen wil nalaten aan haar fiscaal adviseur. Maar ook minder gebruikelijke vragen, zoals: ‘Kan ik mijn huis in een stichting onderbrengen?’ Een top 5 van de meest opmerkelijke telefoontjes.

Nummer 1

Slecht nieuws uit een envelop

De beller, een oudere man, heeft dertig jaar geleden een envelop gekregen van zijn broer met het verzoek die te openen na zijn overlijden. De envelop bevat een afschrift van het testament van de overledene. Diens echtgenote is overleden en krijgt slechts een geldlegaat. De reden: de erflater is veertig jaar geleden getrouwd met deze gescheiden vrouw die drie ‘akelige’ kinderen heeft. De erfgenamen zijn de bewaarder van de envelop en een oudere broer. De beller vindt het afschuwelijk om dit aan zijn schoonzus te moeten vertellen.

Dit telefoontje kwam binnen bij een gepensioneerde notaris. ‘Een onverkwikkelijke zaak,’ herinnert hij zich. ‘Ik begrijp de beller wel. Zijn broer heeft het niet

aangedurfd zijn eigen vrouw in te lichten, en nu zadelt hij hem ermee op. Maar de erflater is toen toch niet voor niets met die gescheiden vrouw getrouwd?’

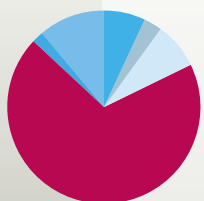
De uiterste wil van de erflater moet hoe dan ook worden uitgevoerd, zegt de notaris. ‘Als het om een aanzienlijk legaat gaat, komt de weduwe er misschien niet slecht van af. Als de beller er tegenop ziet het slechte nieuws aan zijn schoonzus te vertellen, kan hij de notaris vragen dat te doen. Die is niet persoonlijk betrokken.’

Nummer 2

Een ongeruste huishoudster

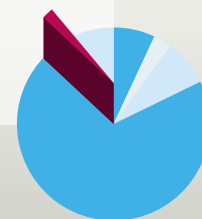
Een ongeruste ‘huishoudster’ belt. Ze woont 27 jaar samen met een man, en ze is bezorgd over wat er gebeurt als de man overlijdt. De man zegt dat ze zich geen zorgen hoeft te maken: er zou iets voor haar ‘geregeld’ zijn. Maar de vrouw vertrouwt het niet. Ze weet zeker dat de erfgenamen van de man haar zo snel mogelijk op straat zullen zetten als ze de kans krijgen.

‘Een probleem waar je als notaris vaker mee te maken krijgt’, stelt de notaris die de bezorgde huishoudster aan de lijn kreeg. ‘Het komt nogal eens voor dat samenwonenden niets geregeld hebben’, weet hij. ‘Deze vrouw wilde weten wat er voor haar geregeld is en ik adviseerde haar de man aan de tand te voelen: vraag het testament ter inzage. Als hij niets kan laten zien, dan heeft ze geen

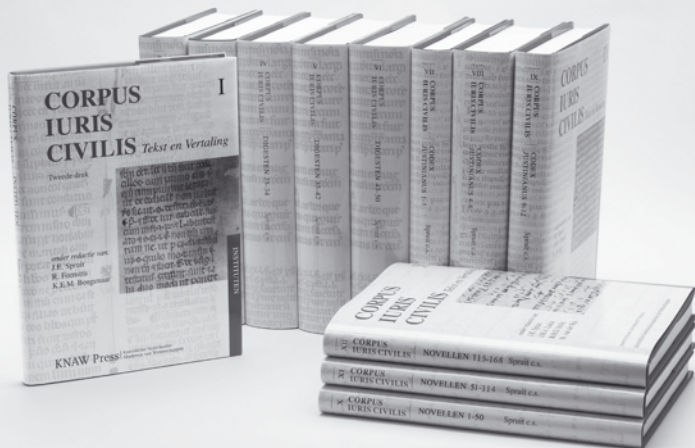
Personen- en familierecht	69%
Boedelverdelingen krachtens erfrecht/echtscheiding	481
Erfenissen / schenkingen	2.369
Huwelijkse voorwaarden / samenlevingsovereenkomst	492
Overig	443
Testamenten	951
Verwerpen / beneficiair aanvaarden	745
Voogdij, gezag, curatele, bewind	299

Rechtspersonen	2%
Besloten vennootschap	68
Overig	17
Stichtingen en verenigingen	116

CORPUS IURIS CIVILIS

Het Romeinse recht: de basis van ons hedendaagse recht

Wij bieden u nu de kans om deze unieke verzameling in haar geheel te bestellen voor maar € 540,- (ipv € 677,-)

Te bestellen via bestellingen@aup.nl
Amsterdam University Press
Herengracht 221, 1016 BG Amsterdam
020-420 0050

 AMSTERDAM UNIVERSITY PRESS

De gehele tekst in het Nederlands vertaald en in een prachtige kolommeneditie uitgegeven.

DEEL XI EN XII, DE LAATSTE TWEE DELEN IN DEZE SERIE, VERSCHIJNEN IN NOVEMBER 2011

26 OKTOBER IN AMSTERDAM

SYMPOSIUM 200 JAAR BEWAARDERS IN NEDERLAND

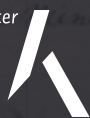
Het symposium staat in het teken van het 200 jarig bestaan van de openbare registers voor registergoederen in Nederland en het afscheid van Wim Louwman als hoofdbewaarder van het Kadaster en de openbare registers.

U kunt zich kosteloos aanmelden via symposium200jaarbewaarders@kadaster.nl

Voor meer informatie: zie www.kadaster.nl

Notarissen krijgen voor het bijwonen van het symposium 200 jaar bewaarders 2 opleidingspunten toegekend.

kadaster

Ondernemen is emotie

Bevlogen ondernemers hoor je dit nog wel eens beweren: "ondernemen is emotie!" Als ze daarmee bedoelen dat aan ondernemen geen ratio te pas komt dan hebben ze het goed mis.

Dan zijn alle notarissen vast ondernemers!

Op dit moment is er veel emotie in het notariaat. Verwacht hier geen analyse van de oorzaken: die zijn u genoeglijk bekend. Maar u krijgt wel een bescheiden observatie van 'de zijlijn': de meest ondernemende notarissen hebben weinig redenen om emotioneel te zijn. Waarom? Omdat zij vanuit bedrijfskundig perspectief naar hun organisatie en omgeving zijn blijven kijken. En zo - op bedrijfseconomisch verantwoorde wijze - zelfs in deze moeilijke tijden kwaliteit kunnen blijven leveren.

Bent u nieuwsgierig naar de stappen die u kunt nemen om notarisondernemer te worden? Maak dan een afspraak voor een oriënterend en vrijblijvend kennismakingsgesprek met de heer J.C. van Antwerpen RA.

Van Antwerpen Accountancy verricht advieswerkzaamheden en alle voor het notariaat van belang zijnde accountancy werkzaamheden zoals administraties en jaarrekeningen. Wij werken uitsluitend voor het notariaat en door onze jarenlange ervaring weten wij precies wat er binnen het notariaat leeft.

van Antwerpen Accountancy

Papendrecht, 078-6449911, www.notarisaccountant.nl

enkele zekerheid. Dan kan de familie haar zo uit het huis gooien na het overlijden van de man.' Om dat te voorkomen, kan de vrouw proberen het huis op beider naam te zetten. Voor haar rechten op de inboedel kan ze een samenlevingscontract afsluiten. Een huwelijk sluiten met de man is nog beter voor haar. De notaris: 'Als zij in gemeenschap van goederen trouwt, wordt zij eigenares van de helft van zijn vermogen. Bijkomend voordeel is dat zij ook automatisch zijn erfgename wordt.'

Nummer 3

Verzegeling gevraagd na bonje

Binnen een familie is enorme bonje ontstaan over het verdelen van de erfenis. Eén van de erfgenamen, een dochter van de overledene, vraagt de rechter of het huis van de overledene verzegeld kan worden. Ze is bang dat haar broers en zussen er met bepaalde spullen vandoor gaan. Een broer vraagt om advies.

Deze zaak kwam op het bordje van een docent recht die de Notaristelefoon bemande. 'Het was een chaos in deze familie', herinnert hij zich. 'De kinderen waren verdeeld in drie kampen. Ze hadden verschillende overlijdensadvertenties geplaatst. Over de verzegeling heb ik geadviseerd: het kan, maar doe het niet, want je haalt je een hoop ellende op de hals.' Een zegel op de deur brengt namelijk veel rompslomp met zich mee. Verzegeling loopt via de notaris, ontzegeling ook. Het is duur, want de notaris moet er elke keer voor uitrukken. De Notaristelefoon presenteerde een eenvoudiger oplossing: beschrijf de nalatenschap, sla de objecten waarover discussie bestaat op en laat je adviseren over de mogelijkheden om bijvoorbeeld door loten alles te verdelen. 'Net zo effectief, en vermoedelijk per saldo veel goedkoper.'

Nummer 4

Notaris in de sandwich

De zus van de belster heeft een tuchtrechtelijke klacht ingediend tegen de notaris. Sindsdien wil notaris tot nader order geen contact meer met de belster, die als mede-erfgename nu dus ook geen informatie meer krijgt. De belster wil weten wat ze nu moet doen.

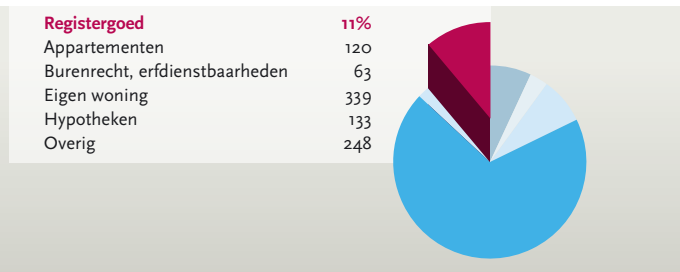
'Een boeiende zaak', vindt de dienstdoend notaris. 'De notaris zit in een enorm dilemma. Zijn advocaat zal hem zeker adviseren eventjes zijn mond te houden, want alles wat hij zegt, kan tegen hem worden gebruikt. Tegelijkertijd blijft hij belast met het afhandelen van de nalatenschap. Dus als de belster op haar strepen blijft staan, kan de notaris het wel eens lastig krijgen.' De notaris noemt die zaak 'een sandwich'. De notaris zit klem tussen twee partijen, en daar houdt hij niet van. 'Hij moet zich sowieso voorzichtig opstellen, maar of hij kan volhouden geen informatie te geven aan de belster? Ik betwijfel het. Ik denk dat ik deze mevrouw heb geadviseerd om een partijnotaris in te schakelen die haar belangen kan behartigen. Die kan informatie krijgen die de andere zus niet krijgt. Zo kan de afhandeling toch doorgaan.'

Nummer 5

Mijn ex erft van mijn vader

De samenloop van twee dramatische gebeurtenissen kan financieel onaangenaam uitpakken. Een vrouw belt: haar vader is overleden en in dezelfde periode belandt zij in een echtscheiding. Dan ontdekt ze tot haar ontzetting dat haar (ex-)man gewoon erft van haar vader. De vrouw is namelijk in algemene gemeenschap van goederen getrouwd, en haar vader heeft geen uitsluitingsclausule in zijn testament opgenomen. De vrouw verzucht: 'Het is toch te gek dat mijn ex van mijn vader erft? Het is toch mijn vader?'

'Helaas is niet bij iedereen bekend dat dit de uitkomst kan zijn', zegt de gepensioneerd notaris die deze zaak kreeg voorgelegd. 'Als er geen uitsluitingclausule is opgenomen in het testament, en de echtgenoten zijn getrouwd in algemene gemeenschap van goederen, dan komt zo'n erfdeel in de boedel terecht', constateert hij. 'De mensen kennen de wet niet, en komen dan voor een onaangename verrassing te staan. Het gaat vaak niet eens om heel grote bedragen, maar men vindt het zuur dat men naast andere zaken ook dit erfdeel moet verdelen.' De notaris kon niet anders doen dan de vrouw vertellen dat wat er nu gebeurt, volgens de wet is. 'Dit had voorkomen kunnen worden, maar dat is niet gebeurd.'

Begin september maakte minister Donner bekend dat DigiNotar, het inmiddels failliete bedrijf dat beveiligingscertificaten voor websites uitgaf, vanuit Iran was gehackt. Met de certificaten werden op dat moment digitale gegevens van notaris-kantoren beveiligd. Sinds deze hack staat

onze digitale veiligheid uitgebreid ter discussie. Moeten we de ‘affaire DigiNotar’ zien als een incident en wegen de voordelen van internetverkeer voor notaris-kantoren nog altijd zwaarder dan de nadelen? Of toch niet?

‘Absoluut. De digitale wereld die de notaris tegenwoordig ter beschikking staat, waaronder internet, is essentieel voor het heden en de toekomst van het notariaat.

Hans-Willem Heetebrij, kandidaat-notaris bij Wassink & Vermeulen notarissen

Welke notaris wil (kan) nog zonder het “real time” raadplegen van online registers als GBA-V, Kadaster, KvK, CIR/CCR, enzovoort? Het DigiNotar-debacle is een incident. Maar wel met een leermoment, ook voor toezicht-houders als OPTA en KNB! Die moeten al het mogelijke doen om herhaling te voorkomen. Het digitale tijdperk biedt vooral kansen. Het scala van communicatiemiddelen is uitgebreid (Skype, chat, Twitter) waardoor de drempel voor de klant richting notaris verlaagd wordt. Daarnaast zal de ketenintegratie via de notariële softwarepakketten een vlucht (moeten) nemen. Dit levert bij de *back office* efficiencywinst en kostenbesparing op. Hierdoor houden notarissen meer tijd over die zij kunnen besteden aan waar het echt om gaat: klantencontacten onderhouden en optreden als familie-/bedrijfsadviseur.

Stelling:

Notariskantoren hebben nog altijd

meer
voordelen van
het internet
dan nadelen

Want daarin zit de toegevoegde waarde van het notariaat. Niet (direct) in die akte. Dat is “slechts” een resultante, die wel zo efficiënt en accuraat mogelijk opgemaakt moet worden door alle technologische middelen optimaal in te zetten. Denk ook eens aan de recherche-mogelijkheden van internet. Welk pand ben je eigenlijk aan het overdragen? Raadpleeg Funda of Google Earth en je krijgt een goede indruk. Wie is mijn klant en wat houdt hem bezig? Raadpleeg zijn online profielen als LinkedIn, Facebook en Twitter, en je leert hem beter kennen. Daar kun je je dienstverlening vervolgens op aanpassen door het écht persoonlijk te maken.’

‘Het internet is tegelijk de nieuwe democratie en de bron van feiten en kennis. Wie mee wil doen in de huidige maatschappij moet er gebruik van maken. Een kenmerk van ons vak is het verzamelen en toetsen van feiten. Met behulp van onze vakkennis mixen wij die met de speciale wensen van onze cliënten tot adviezen en leggen de uitkomsten vast in akten. Het internet maakt de feiten steeds beter toegankelijk.

Wat heeft ons dit opgeleverd? Waar we het voor de noodzaak van onderzoek vroeger van het *Fingerspitzengefühl* moesten hebben, liggen er nu altijd digitale bewijzen in de dossiers. En al dat moois kopen we ook nog in voor een aantrekkelijke prijs. Ook het efficiënt importeren van deze feiten in onze kantoor-automatisering begint langzaam vorm te krijgen. Maar de andere kant op: formele online inschrijvingen dóór notarissen, die beperken zich eigenlijk nog tot het Kadaster.

E-mail heeft ons leven versneld. Naast kansen heeft dat ook nadelen. De zorgvuldigheid komt onder druk te staan. En de door internet versterkte transparantie van de notariële markt richt zich hoofdzakelijk op kosten-vergelijking. Soms willen slechteriken de gegevensuitwisseling aftappen of manipuleren. Preventie is niet onze stiel, zodat wij die aan andere deskundigen moeten overlaten. DigiNotar heeft die *rat race* niet overleefd. De medaille heeft een algemene keerzijde, doordat wij voor ons werk afhankelijk zijn van de stabiliteit van het internet en de beoordeling door deskundigen. Efficiency maakt kwetsbaar, helemaal omdat wij er tegenwoordig elkaar mee moeten beconcurreren. De lat ligt steeds hoger en we kunnen niet meer terug. Het geval DigiNotar toont aan dat internet onze beroepsgroep kwetsbaar heeft gemaakt.’

Pieter Koene, notaris bij notariskantoor Endendijk Koene

**Jacques Vos, bewaarder
bij het Kadaster**

'Ik hoop dat we de DigiNotar-affaire als een incident kunnen beschouwen. De lessen die daaruit getrokken kunnen worden, moeten wel ter harte worden genomen. De affaire is

(vooral) ontstaan door organisatorische omstandigheden. De eisen die worden gesteld aan elektronische handtekeningen zijn ten opzichte van de handgeschreven handtekeningen veel strenger. Dit zie je ook terug in de wet- en regelgeving: een gekwalificeerde elektronische handtekening is aan veel meer eisen gebonden dan een handgeschreven handtekening. De techniek van elektronische certificaten is betrouwbaar gebleken. De veiligheid op internet staat en valt met een verantwoord en juist gebruik van elektronische middelen. In zijn algemeenheid bieden internet en verdergaande automatisering voordelen. Denk aan het vergelijken van kenmerken en prijzen en het kopen en betalen van producten of het even googelen naar informatie over een bepaald onderwerp. Natuurlijk zijn er ook nadelen. Zo wordt de

keuze voor een notaris door de consument mede bepaald op basis van online prijsvergelijking. Aan de andere kant kan de notaris zich mogelijk onderscheiden en nieuwe markten aanboren. Denk aan Crobeco (de grensoverschrijdende eigendomsoverdrachten). Door verdergaande (keten)automatisering kan de notaris tegenwoordig Kadasterkosten besparen bij het inschrijfproces, bij het geautomatiseerd nemen van inzagen en bij het geautomatiseerd in akten opnemen van gegevens. KIK-notarissen blijken tevreden en realiseren naast een korting op het inschrijvingstarief voor de cliënt ook een tijdsbesparing en een vermindering in het aantal (type) fouten. Ketenautomatisering is niet meer te stoppen. Instappen in die rijdende trein is een *must* en biedt betrokkenen kansen en uitdagingen.'

'In het rechtsverkeer via internet kan het notariaat zich net zo profileren als in het papieren rechtsverkeer van de afgelopen eeuwen. Identificatie van personen is een kerntaak van de notaris. Zakelijk internetverkeer staat of valt bij een juiste identificatie, maar stelt daaraan totaal andere eisen dan fysieke identificatie. Kortom, het enorme belang van internet voor het notariaat staat voor mij dan ook niet ter discussie. Notariskantoren moeten dan wel de ruimte hebben om zich hierin te kunnen ontwikkelen en onderscheiden. Bemoeienis van onze beroepsorganisatie met keuze voor leveranciers belemmert deze marktontwikkeling, de KNB is geen marktpartij. Door exclusiviteit te geven aan DigiNotar, ging de KNB zelfs veel verder. En DigiNotar was geen sterke partij. Tekortkomingen in beveiliging, bedrijfsvoe-

ring, woordvoering en het crisisprotocol maakten van DigiNotar een *sitting duck* voor slimme hackers. Het is zorgwekkend dat het gehele notariaat jarenlang afhankelijk is gemaakt van dit inmiddels failliete bedrijf. Sommige zaken kun je inderdaad beter overlaten aan de markt. Internet is grenzeloos. Dat levert veel mogelijkheden op, maar ook risico's. Zekerheidsleveranciers als notarissen moeten deze risico's managen en reduceren. Hiervoor is kennis nodig. Bij Turn Legal denken we samen met leveranciers na over nieuwe vormen van digitale identificering en comparities, welke meer zekerheden bieden dan de huidige fysieke praktijk. Onze praktijk is gebaat bij dergelijke oplossingen. Dit zal echter niet voor alle notariskantoren zo zijn. Ook daarom is het verstandiger om de verantwoordelijkheid bij

**Adriaan Rothfusz, partner/
kandidaat-notaris bij Turn Legal**

de marktpartijen zelf te leggen. Eénvormige oplossingen werken niet meer in het hedendaagse notariaat.'

**Robert Heinen,
algemeen directeur
Van Brug Automatisering**

'Dat is voor een automatiseerder gemakkelijk te beantwoorden: ja, het notariaat heeft zeker meer voordelen dan nadelen van het internet. Beveiliging is alleen wel zo belangrijk dat

daarin geen concessies gedaan mogen worden. Opmerkelijk is dat situaties zoals ontstaan bij DigiNotar, vaak eenvoudig voorkomen hadden kunnen worden. Maar is het internet voor het versturen van stukken onveiliger dan bijvoorbeeld enveloppen met vertrouwelijke stukken naar het postkantoor brengen en bijna nooit zeker weten of de stukken bij de juiste persoon terecht komen? Een nadeel dat met beveiliging te maken heeft, is dat een kantoor door internet te gebruiken het risico vergroot dat derden van buitenaf toegang proberen te krijgen tot het kantoorstelsel. Maar ook dat is denk ik te vergelijken met de mogelijkheid van een inbraak. Laten we de kluisdeur waar de akten achter liggen dan maar vergelijken met de *firewall*.

De voordelen van het internet zijn dat het kantoor toegang kan krijgen tot allerlei registers zonder dat dat met behulp van post of fax opgevraagd moet worden. Voeg daarbij dat deze gegevens geautomatiseerd ingevoerd kunnen worden in het eigen systeem en de voordelen zijn duidelijk. Zo is dat nu mogelijk bij GBA-V, Kadaster, Insolventie- en Curatelerregister en Kamer van Koophandel. Het niet kunnen gebruiken van deze integraties betekent terug naar de fax. Met de huidige druk op de notarissen om steeds meer controles te doen, houdt dat in dat de tijd die aan een dossier gewerkt wordt flink zal toenemen. Kijk naar de huidige marges en het voordeel van internet is duidelijk.'

‘De Masterclass Notariaat bereidt me goed voor op mijn toekomstige werk’

De juridische faculteit van de Universiteit Utrecht organiseert jaarlijks een Masterclass Notariaat. Een selecte groep studenten maakt kennis met het vak van de (kandidaat-)notaris. Naast twee stages volgen zij een praktijkgerichte cursus. *Notariaat Magazine* vroeg drie deelnemers naar hun ervaringen.

TEKST Alieke Bruins | FOTO'S Truus van Gog

In zijn kantoor met balkon werkt Stefan Pronk aan het opstellen van een akte. De 83-jarige cliënte wil in haar testament haar dochter niet tot erfgenaam benoemen en haar zoon, schoondochter en neef wel. Haar wensen maakte ze een dag eerder duidelijk in een bespreking. ‘Leuk’, zegt Pronk, ‘om in zo’n gesprek de motieven te horen voor de keuzes die een cliënt maakt.’

VERGELIJKEN

Pronk is één van de studenten van de Masterclass Notariaat van de Universiteit Utrecht, die in september voor de zesde keer startte. In drie maanden tijd loopt hij twee stages, vier dagen per week. Daarnaast heeft hij één dag per week cursus. Aan de masterclass doen jaarlijks ongeveer tien grote en kleine notariskantoren mee, in samenwerking met de faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie. De kantoren leveren naast de stageplaatsen ook docenten. Daarnaast verzorgen ze om de beurt een cursusdag op het eigen kantoor. De notariële vakgroep geeft ook enkele verdiepende cursussen. ‘Van vorige deelnemers hoorde ik enthousiaste verhalen’, zegt Pronk. ‘Daarom heb ik me aangemeld.’ Na een selectiegesprek met de universiteit gingen zijn cv en cijferlijst naar de deelnemende kantoren. Eén van die kantoren is Holtman Notarissen, een kleine praktijk aan het Utrechtse Wilhelminapark. Na een gesprek bood dit kantoor Pronk een stageplaats aan. Hierna volgt een stage bij Nauta Dutilh in Amsterdam op de sectie Ondernemingsrecht. Pronk wil het notariaat in. ‘De onpartijdigheid en het werkzaam zijn op verschillende rechtsgebieden spreken me aan. Door de stages kan ik werkzaamheden, sfeer en werkwijze van verschillende kantoren vergelijken en bekijken wat het best bij me past.’

COMPUTERSYSTEEM

Tijdens zijn stage bij Holtman Notarissen wordt Pronk begeleid door kandidaat-notaris Debbie Van Lierop-van Geel. Iedere maandagochtend evalueren ze hoe het gaat. Pronk: ‘Het meest moet ik wennen aan het computersysteem.’ Als hij even niet meer weet waar hij de akte van de 83-jarige cliënt moet opslaan, roept hij de hulp in van Rob van Mourik. Van Mourik nam vorig jaar deel aan de masterclass en liep ook stage bij Holtman Notarissen. Op afroep werkt hij nog steeds voor dit kantoor. Daarnaast werkt hij aan zijn afstudeerscriptie. Met plezier kijkt hij terug op zijn stage. ‘Hier komt cliëntèle met een diverse achtergrond. Dat is leuk’, zegt hij. ‘En je ziet dat er echt iets met je werk gedaan wordt. Door de stages kwam ik erachter wat ik het leukst vind: een familiepraktijk op een middelgroot kantoor.’

IN HET DIEPE

‘Op een klein kantoor als het onze worden stagiaires direct in het diepe gegooid’, zegt Van Lierop-van Geel. ‘Ze werken op verschillende rechtsgebieden.’ Pronk: ‘Ik word betrokken bij zaken die ik vanaf het begin tot het einde kan volgen, van cliëntbespreking tot het passeren van de akte. Dat geeft veel voldoening. Zo ging ik mee naar een bespreking met een cliënte met kinderen uit verschillende huwelijken. In haar testament moeten bepalingen worden opgenomen over minderjarigenbewind en voogdij. De akte en begeleidende brief die ik onder begeleiding heb opgesteld, heb ik naar haar toegestuurd. Belt ze met vragen, dan kan ik die beantwoorden.’ Zijn conceptakte voor de 83-jarige cliënt legt hij voor aan Van Lierop-van Geel. Zij geeft alternatieven voor zijn formuleringen. Als Pronk klaar is met de akte en brief, gaat hij aan de slag met een statutenwijziging.

PRESENTATIETECHNIKEN

Het onderwijs van de masterclass sluit goed aan bij zijn studie, vindt Pronk. ‘Maar het grote

verschil is dat er veel aandacht is voor de dagelijkse notarispraktijk. Daaraan had ik veel behoefte.’ Vooral vaardigheden als presentatietechnieken noemt hij erg nuttig. ‘Iedere cliëntbespreking is eigenlijk een presentatie.’ Toch is de inhoud nog behoorlijk theoretisch, vindt Van Lierop-van Geel. ‘Dat hoor ik ook van studenten.’ Voor Holtman Notarissen koos zij daarom voor een simulatie van een cliëntbespreking, met veel aandacht voor vaardigheden. Pronk: ‘Aan de voorbereiding mocht ik meewerken.’

Iets anders wat volgens Van Lierop-van Geel beter zou kunnen, is de selectieprocedure. ‘Die is soms te streng. Het komt voor dat een student voor de Masterclass Notariaat wordt aangenomen, maar door een kantoor wordt afgewezen. Dat is sneu.’

SPECIALISATIE

Ook Gertjan de Gans en Annelien Verschoor zijn enthousiast over de Masterclass Notariaat. Beiden lopen stage bij het Utrechtse Hermans & Schuttevaer. Verschoor bij de sectie Onroerend Goed, De Gans bij Familierecht, zoals hij graag wilde. De Gans: 'Ik denk dat een middelgroot notariskantoor – zonder advocaten – het beste bij mij past. Er is veel specialistische kennis en de sfeer is minder competitief dan op veel grote multidisciplinaire kantoren, denk ik.' Zijn tweede stage is op de ondernemingsrechtsectie van Van Doorne in Amsterdam. 'Dan zal ik zelf ervaren hoe het er op een multidisciplinair kantoor aan toe gaat.'

Net als De Gans liep Verschoor ook tijdens haar studie stage, op een gemeentehuis. 'Leerzaam. Toch denk ik dat ik in het notariaat wil werken. Fijn dat ik na Hermans & Schuttevaer ook op een multidisciplinair kantoor kan kijken.'

Tussen de kantoren die aan de Masterclass Notariaat meedoen, zou nog meer diversiteit mogen zijn, vinden ze. Verschoor: 'Het zijn vooral grote kantoren met zowel een notaris- als advocatenpraktijk.'

THEORETISCH

Hun opdrachten zijn divers. De Gans: 'Ik werk nu aan een zaak die al elf jaar loopt. De man is inmiddels overleden, maar schijnt nog ergens kinderen te hebben. Of die er echt zijn en, zo ja, waar, is onbekend. Ik schrijf een advies over mogelijke opties om dit boven tafel te krijgen.' Verschoor: 'Mij werd gevraagd of ik tijdens een vakoverleg iets wilde zeggen over een artikel over testamentair bewind. Naar aanleiding van de discussie daarover heb ik een notitie geschreven. Ik heb daarbij bekeken of het kantoormodel over bewind nog voldoet.'

De Gans stelde ook enkele conceptaktes op met begeleidende brieven. 'Dat is echt nieuw voor me. Als ik tijdens mijn studie één akte gezien heb, is het veel. De universiteit brengt weliswaar steeds meer praktischelementen in, maar de studie blijft toch vooral theoretisch. Daarom is deze masterclass zo nuttig.'

PRAKTIJSIMULATIE

'De docenten gaan dieper in op de materie dan tijdens de studie', zegt Verschoor. Hermans & Schuttevaer stelde bijvoorbeeld uitgebreid de ouderlijke boedelverdeling en

de tweetrapsmaking aan de orde. De Gans: 'Waar we tijdens de studie vooral leerden over nieuw erfrecht, horen we nu ook hoe het onder het oude erfrecht was geregeld. Nuttig, want in de praktijk kom je nog veel testamenten tegen die voor 2003 zijn opgemaakt.' Aan het eind van de cursus is er een praktijk-simulatie. In groepjes bereiden de studenten een casus voor en geven ze een presentatie in de vorm van een advies aan een cliënt. Een jury van ervaren notarissen vervult de rol van cliënt en wijst uiteindelijk de winnaar aan. 'De Masterclass Notariaat bereidt me goed voor op mijn toekomstige werk', zegt Verschoor. De Gans: 'En je bent beter voorbereid op sollicitaties.' Behalve de gesprekken met universiteitsmedewerkers en notaris-kantoren krijgen masterclassstudenten sollicitatietraining. Daar is een recruiter bij van één van de deelnemende kantoren. De Gans: 'Zij gaf goede praktische tips. In een gesprek moet je dat wat je zegt ondersteunen met voorbeelden, adviseerde zij. En google jezelf eens. Dat doen kantoren vaak ook voordat je komt.' ■

'Tussen de kantoren die meedoen, zou nog meer diversiteit mogen zijn'

v.l.n.r. Gertjan de Gans, Annelien Verschoor en Stefan Pronk

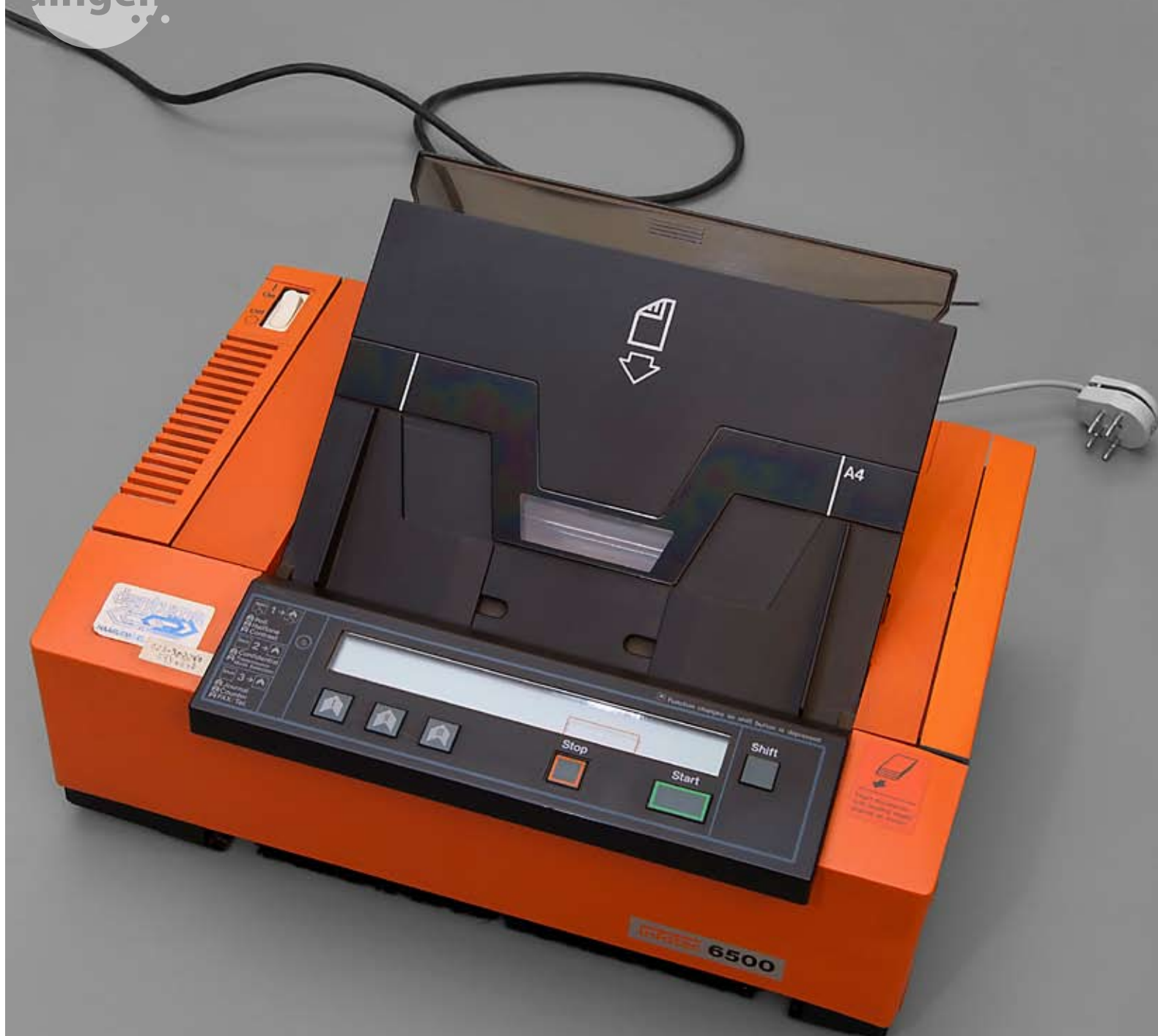
**Ik ben gek op
kunst en daarom
wordt een
deel van mijn
nalatenschap
hieraan besteed.**

Bezoek www.nalaten.nl voor meer informatie
of bel 0900 2 100 200 (lokaal tarief)

inspireer de wereld
neem een goed doel op in uw testament

NALATEN.NL

van die
dingen

Lineke Minkjan, bestuurssecretaris KNB:

'In 1986 moest elk notaris-kantoor van de KNB een telefax hebben. Bij de advocatenorde waar ik toen werkte, vonden we dat het notariaat op het gebied van automatisering voor lag op de advocatuur, maar we keken wel op toen zelfs een fax verplicht werd! Aanleiding was het bekende Baarns beslag-arrest (1981).

Daarbij bepaalde de Hoge Raad dat een beslag van een later tijdstip dan de transportakte toch doel trof. Daardoor moest de koper van het onroerend goed de beslaglegger voldoen. Koper stelde vervolgens met succes de notaris aansprakelijk. De KNB bepaalde toen dat de notaris pas mag overgaan tot uitbetaling van koopen hypotheekgelden als hij een schriftelijk stuk heeft

waaruit blijkt dat, tot het tijdstip van de inschrijving van de aangeboden stukken, geen beslagen zijn gelegd. Het werd dus zaak zo snel mogelijk de stukken van het Kadaster terug te krijgen. En dat kon via een fax. Na protest van de notarissen, besloot de KNB tot een collectieve regeling. Zo verscheen op de meeste notariskantoren in de loop van '86 een oranje gevaarte.

De fax op de foto is afkomstig van toenmalig notaris mr. L.M. Welle Donker te Rotterdam.'

.....
Hebt u ook een beeld, schilderij of ander bijzonder voorwerp dat te maken heeft met het notariaat, mail dan naar nm@knb.nl.
.....

KNB vernieuwt websites

Deze maand vernieuwt de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) de website *Notaris.nl*. *Je regelt het bij de notaris*. Dit is dé site waar consumenten terecht kunnen met al hun vragen over een huis (ver)kopen, samenwonen, of erven. Daarnaast lanceert de KNB ook een nieuwe corporate website: *knb.nl*, gericht op politiek, stakeholders en media. Daar is informatie te vinden over de KNB-organisatie, de notaris en standpunten in bepaalde beleidsdossiers. Later dit jaar wordt het interne leden-netwerk (NotarisNet) vernieuwd.

Nieuws

De laatste ontwikkelingen in het notariaat en het belangrijkste nieuws vindt u hier.

Dossiers

De KNB wil duidelijker communiceren met de buitenwereld en met haar leden. In de dossiers staan de standpunten van de KNB over verschillende beleidsonderwerpen. Een dossier is opgebouwd uit een inleiding, standpunt en acties die de KNB heeft ondernomen om het standpunt te verwezenlijken. Daarnaast is er achtergrondinformatie over het onderwerp te vinden en wordt – indien mogelijk – de rol van de notaris bij zo'n beleidsonderwerp beschreven.

Snel naar

Belangrijke onderwerpen worden op deze manier snel gevonden.

Recent gewijzigd

De informatie op *knb.nl* is altijd up-to-date. Via 'Recent gewijzigd' bent u altijd op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.

KNB
Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

T 070 3307111
Postbus 10020 - 2500 BA Den Haag

Over KNB | **De notaris**

KNB in het kort

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie waar alle (kandidaat-)notarissen in Nederland verplicht bij zijn aangesloten.

De KNB heeft als belangrijkste taak de zorg voor een goede beroepsuitoefening door (kandidaat-)notarissen in Nederland en het bevorderen van hun vakbekwaamheid.

Knelpunten bij Invoeringswet flex-bv lijken opgelost

De discussie over de notariële tussenkomst is volgens minister Opstelten van Veiligheid en Justitie geen onderdeel van de Invoeringswet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht. [Meer>>](#)

KNB-bestuurslid Myrna Blocks lanceert donderdag *knb.nl*

Informatie voor consumenten

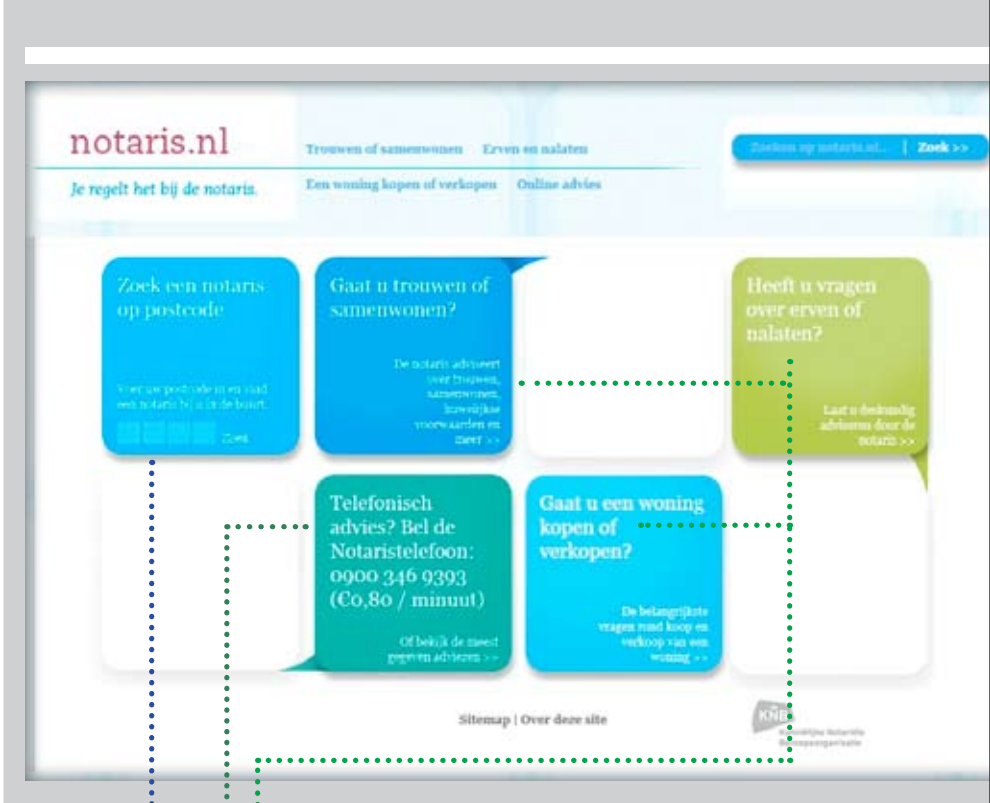
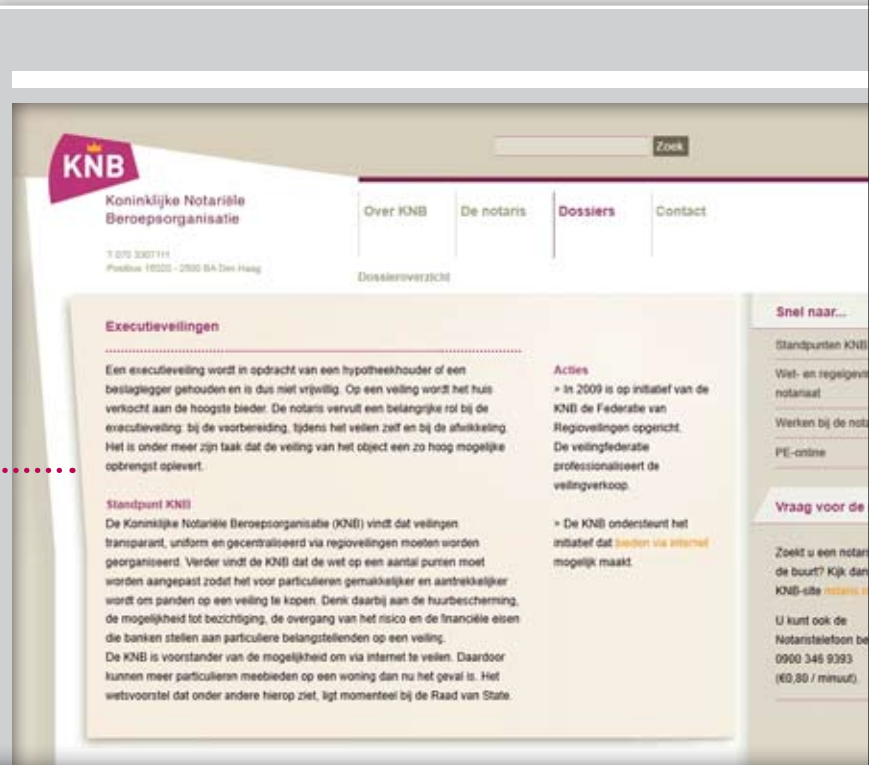
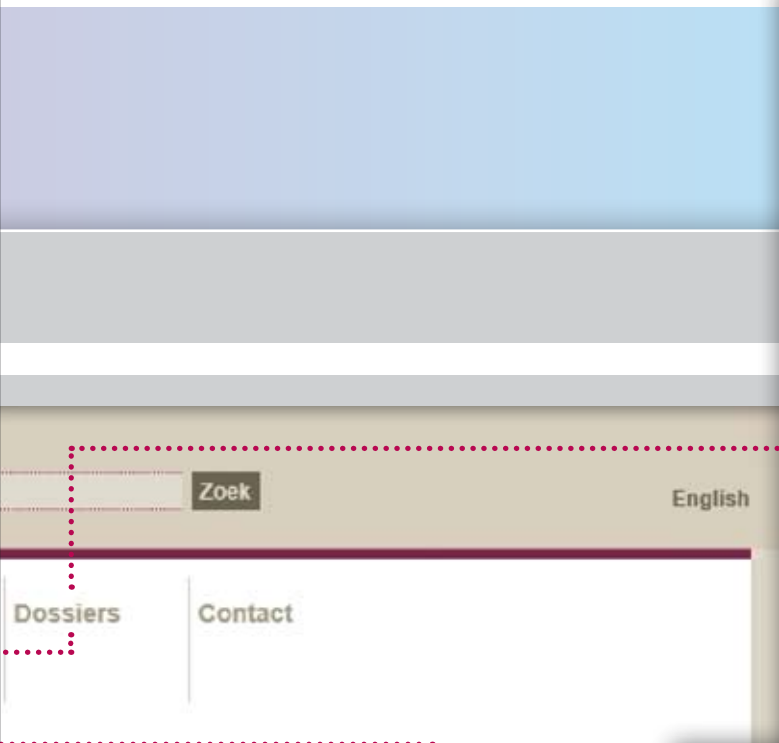
Zoekt u een notaris bij u in de buurt? Hebt u vragen over een erfenis, of over het maken van een testament? Gaat u samenwonen, of trouwen en wilt u meer weten over huwelijkse voorwaarden?

Kijk dan op de KNB-site *notaris.nl*. *Je regelt het bij de notaris.*

Bestuurslid Myrna Blocks van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en verantwoordelijk voor de communicatie van de KNB, lanceert donderdag de nieuwe website *knb.nl*. [Meer>>](#)

Over KNB | De notaris | Dossiers | Contact

> Taken | > Taken | > Dossieroverzicht

Via één van deze buttons gaat u naar de belangrijkste vragen over de onderwerpen 'Trouwen of samenwonen', 'Erven en nalaten' en 'Een woning kopen of verkopen'.

Via de zoekfunctie vindt u een notaris in de buurt.

Een andere manier om als consument informatie te krijgen, is via de rubriek 'De meest gegeven adviezen van de Notaristelefoon'.

de Velde Harsenhorst

FINANCIËLE ADMINISTRatieve CONSULTANCY

Voor het notariaat...

...flexibiliteit in capaciteit

Financiële Administratieve Consultancy

administratieve
dienstverlening

interim
management

finance en
control

salaris-
administratie

accountancy en
fiscaliteiten

opleidingen

de Velde Harsenhorst

Financiële Administratieve Consultancy

Tel. 038-4528566 E-mail: info@develdeharsenhorst.nl

www.develdeharsenhorst.nl

Uw gift leeft voort...

Hartpatiënten Nederland komt al 40 jaar op voor de belangen van hartpatiënten. Doel is om hartpatiënten, familie, nabestaanden en andere geïnteresseerden op allerlei gebieden zoveel als mogelijk te ondersteunen. Om in de toekomst de belangen van hartpatiënten te blijven behartigen, is **Hartpatiënten Nederland** afhankelijk van donaties, giften en legaten.

✉ Postbus 1002, 6040 KA Roermond

☎ 0475 - 31 72 72

🏠 Hartpatiënten.nl
Hartgenoten.nl

📧 roermond@hartpatiënten.nl

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

Een gift vandaag is morgen een redding

Een noodbericht komt altijd onverwachts en vraagt om directe actie. Jaarlijks brengen de professionele vrijwilligers van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij meer dan 3.000 schipbreukelingen in veilige haven.

De exploitatiekosten van de KNRM worden volledig gedekt door vrijwillige bijdragen.

Steun de redders

Want zij moeten veilig de zee op kunnen als mensen in nood verkeren. Donaties, schenkingen en nalatenschappen vormen de financiële basis voor de KNRM. Giften worden direct besteed aan het reddingwerk. Fondsen op naam, periodieke schenkingen en nalatenschappen kunnen in overleg een specifieke bestemming krijgen, waarbij naamgeving van reddingboten tot de mogelijkheden behoort.

De KNRM is vrijgesteld van successie- en schenkingsrecht.

T 0255 54 84 54 • info@knrm.nl

Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

WWW.KNRM.NL

KNRM

Nieuwe structuur SNPF stimuleert dialoog

Per 1 januari 2012 implementeert Stichting Notarieel Pensioenfonds (SNPF) een nieuwe bestuursstructuur. Daarin spelen (kandidaat-)notarissen en gepensioneerden een actievere rol. Hoeveel invloed krijgt de beroepsgroep daarmee op het pensioenfonds?

TEKST Gertjan Laan | FOTO Truus van Gog

Op basis van ontwikkelingen in de notariële pensioensector, gesprekken met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en het Verantwoordingsorgaan (VO), ontwikkelingen in wet- en regelgeving, en de effecten van vergrijzing en volatiele financiële markten heeft SNPF in 2010 een traject ingezet om tot een betere bestuurlijke structuur te komen. Deze nieuwe structuur moet per 1 januari 2012 operationeel zijn en zal bestaan uit een viertal organen. Daaronder valt het bestaande bestuur van het fonds, vanaf 1 januari 2012 bestaande uit vijf tot zeven leden vanuit de beroepsgroep en ten minste twee externe bestuurders. Nieuw is de oprichting van een Pensioenraad met naar verwachting tien tot vijftien (kandidaat-)notarissen en gepensioneerden. Deze Pensioenraad zal – daartoe gefaciliteerd door het bestuur van SNPF – verantwoordelijk zijn voor de besluitvorming over en vaststelling van de notariële pensioenregeling. De raad functioneert

‘De invloed van de beroepsgroep wordt directer en transparanter dan nu het geval is’

daarmee als opdrachtgever voor SNPF. De eveneens nieuw te vormen Raad van Toezicht (drie leden) ziet toe op het functioneren van het bestuur en heeft ook een adviserende en beperkte goedkeurende bevoegdheid. Het VO blijft het orgaan waaraan het bestuur verantwoording aflegt over het beleid en de wijze waarop dit wordt uitgevoerd.

DIALOOG

De nieuwe bestuursstructuur moet leiden tot meer dialoog en een grotere betrokkenheid van de beroepsgroep bij de kwaliteit en continuïteit van de pensioenregeling. Volgens SNPF-voorzitter Gijs Alferink nopen andere de vergrijzing en de turbulente en complexe financiële markten tot een aangepaste structuur. ‘Gebleden is dat de bestaande bestuursstructuur niet meer naar behoren kan werken. In nauw overleg met de KNB en het VO zijn wij eensgezind en in relatief korte tijd tot het aangepaste model gekomen.’ Dit model sluit ook aan op de wensen van toezichthouder De Nederlandsche Bank en het voorontwerp Wet versterking bestuur pensioenfonds zoals door minister Kamp van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voorgesteld. In deze nieuwe structuur benoemt de ledenraad van de KNB de Pensioenraad. Alferink: ‘Daarmee wordt de invloed van de beroepsgroep directer en transparanter dan nu het geval is. En is er dus veel meer ruimte voor dialoog.’

GOUDEN RANDJES

Met de nieuwe bestuursstructuur kan de beroepsgroep veel nadrukkelijker zijn voorkeuren aangeven. Wil men een pensioenregeling met ‘gouden randjes’? Of is er meer

behoefte aan een basispensioenregeling? Wil men nabestaandenpensioen en arbeidsongeschiktheid in de pensioenregeling laten dekken?

Max Muntinga, directeur van SNPF, juicht deze ontwikkeling van harte toe. Hij vindt het goed dat het straks duidelijker is wie over de inhoud van de pensioenregeling gaat en wie deze uitvoert. ‘De Pensioenraad zal gaan over de besluitvorming en de vaststelling van de pensioenregeling. Het bestuur van het pensioenfonds zal de regeling uitvoeren en daarbij bestuurlijk ondersteund worden.’

AMBITIE

Alferink noemt een voorbeeld van hoe de Pensioenraad bij de besluitvorming kan worden betrokken. ‘SNPF voert periodiek financiële studies uit en brengt daarbij scenario’s in kaart. Vanaf volgend jaar zullen we de Pensioenraad de resultaten van deze studies voorleggen. ‘Als we van dit scenario uitgaan, zijn dit de kansen met het bijbehorende risico- en beleggingsbeleid en dan is dit de benodigde premie. Wat vinden jullie daarvan?’” SNPF heeft als ambitie om nog beter te luisteren naar de beroepsgroep. Wil de beroepsgroep collectieve pensioenen? Vindt men een basispensioen noodzakelijk gezien de aanwezigheid van maatschappelijke vangnetten? Deze vragen wil SNPF nadrukkelijk onderzoeken. Muntinga geeft aan dat SNPF de beroepsgroep bij dit proces wil faciliteren. ■

Aanmelden voor de nieuwe Pensioenraad?

Neem contact op met Natascha Clignett, ambtelijk secretaris bestuur, telefoon 070 3307178 (nclignett@snpf.nl).

Zie ook de oproep in het KNB-nieuws verderop in dit nummer.

Notariaat vreest 'duurkoop'
bij niet-notariële bv

De kosten van de lage-instap-bv

Om beginnende en groeiende ondernemers te faciliteren, willen de ministers van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) en Veiligheid en Justitie de verplichte oprichtingsakte voor een eenvoudige standaard bv afschaffen. Notarissen vrezen dat tegenover de lagere oprichtingskosten voor de ondernemer hogere kosten voor de maatschappij komen te staan door de lagere rechtszekerheid en grotere kans op misbruik. Het ministerie van EL&I denkt van niet. 'De controle bij oprichting wordt vervangen door controle gedurende de hele levensduur van de bv. In Engeland heeft de invoering van dit soort toezicht niet geleid tot meer fraude.'

TEKST Lex van Almelo | BEELD Roel Ottow

De verplichting om bij het oprichten van een bv langs de notaris te gaan verdwijnt. (...) Als ondernemer ben je al snel meer dan duizend euro kwijt aan notariskosten. (...) De afschaffing van de verplichting van de notariële akte geldt niet voor een klein aantal ondernemers die een BV met afwijkende statuten willen oprichten. De ministeries van Veiligheid en Justitie (V&J) en EL&I bereiden een wetswijziging voor om de verplichte notariële akte af te schaffen. Het streven is om dit voorstel komend jaar naar de Tweede

Kamer te sturen. Naast een notariële akte moeten ondernemers nu ook nog achttien-duizend euro startkapitaal storten voordat hun BV een feit is. Ook deze verplichting wordt afgeschaft. Een wetsvoorstel daartoe is in behandeling bij de Eerste Kamer. Door beide maatregelen dalen de administratieve kosten van het oprichten van een BV met 90 procent.' Aldus het ministerie van EL&I op 3 september in een persbericht.

VERBAZING

MKB-Nederland reageert positief op de aangekondigde administratieve lastenverlichting. Woordvoerder Mieke Ripken: 'De bv is een

populaire rechtsvorm voor ondernemerschap, zeker als een bedrijf zich verder gaat ontwikkelen. De administratieve lasten die met de oprichting van een bv gepaard gaan, vormen voor veel starters een struikelblok. Maar voordat we inhoudelijk kunnen reageren, willen we de exacte voorstellen afwachten.' De reacties uit het notariaat zijn minder positief. Twee dagen nadat de plannen bekend werden, stuurt juridisch directeur Lucienne van der Geld van Netwerk Notarissen een brief aan minister Opstelten van Veiligheid en Justitie. Zij wijst onder meer op België, Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Daar zijn voor starters bv-varianten met lagere drempels ingevoerd maar is de notariële oprichtingsakte nog altijd verplicht. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) kwam met een persbericht onder de titel 'Goedkoop is duurkoop'. En ook KNB-voorzitter Geertjan Sarneel heeft een brief gestuurd naar Opstelten. De KNB is 'nogal verbaasd' over de veronderstelde hoge kosten en vraagt zich af 'wat het kabinet nu precies

‘De kans wordt groter dat boefjes een bv gebruiken’

beoogt met dit plan.’ Bovendien stipt de KNB de maatschappelijke kosten aan, terwijl zij zich afvraagt of de ondernemer met deze plannen daadwerkelijk goedkoper uit is. In *WPNR* van 24 september schrijven drie hoogleraren ondernemingsrecht, onder wie notaris Martin van Olffen (De Brauw Blackstone Westbroek N.V.) dat zij verwachten dat de kosten door ‘de ondoordachte actie’ van de bewindsliden alleen maar zullen toenemen.

KOSTEN

Er worden per jaar veertigduizend nieuwe bv’s opgericht in Nederland. Alleen als er meerdere aandeelhouders en bestuurders zijn, moet de notaris straks bij de oprichting worden betrokken om de samenwerkingsvorm vast te leggen. Als er niet meer dan één aandeelhouder en één bestuurder is, kan de lage-instap-bv worden opgericht zonder notariële tussenkomst.

Volgens de goedkoopstenotaris.nl kun je nu al voor 410 euro een bv oprichten. Maar buiten de top 3 van goedkoopste kantoren kost het al snel rond de 500 euro. Woordvoerder Bart Visser van EL&I: ‘Via het internet kun je met vooraf ingevulde formulieren voor zo’n 400 euro een bv oprichten. Maar meestal ben je meer kwijt omdat je wat advies wilt en vragen wilt stellen. Wanneer je al een bv hebt en een nieuwe bv wilt oprichten omdat je groeit, heb je dat advies niet meer nodig.’ Gezien de werkzaamheden die de notaris verricht en de zekerheden die hij biedt, vinden de notarissen Arnaud Wilod Versprille (Olenz) en Niek Zaman (Loyens & Loeff) de notariële kosten laag. Wilod Versprille: ‘De kosten van de notaris zijn al gedaald sinds de verklaring van geen bezwaar weg is. Als de verplichte

storting van een beginkapitaal straks verdwijnt en dus geen bankverklaring meer nodig is, kunnen de kosten met nog eens 100 tot 150 euro omlaag.’ Niek Zaman, tevens bijzonder hoogleraar notarieel recht aan de Universiteit Utrecht: ‘Een iPad is duurder. Bovendien, rechtszekerheid mag toch wel iets kosten?’

RECHTSZEKERHEID

Arnaud Wilod Versprille: ‘De notaris controleert de identiteit van de oprichter en kijkt of die voorkomt in het faillissements- of curatele register. In het kader van criminaliteitsbestrijding gaat hij ook na wie de uiteindelijke begunstigde is. Als je die toets helemaal loslaat, weet je onvoldoende of de bv wel bestaat. In Duitsland zijn er grote problemen met Engelse Ltd’s die door het negeren van Engelse regels wel zijn opgericht maar inmiddels zijn opgeheven zonder dat dat kenbaar is voor het publiek. Je kunt ook moeilijk alleen de eenvoudige oprichting van het Engelse rechtssysteem overnemen zonder de zware Engelse handhavingssancties ook in te voeren. Natuurlijk kan ook een andere partij, bijvoorbeeld de Kamer van Koophandel, deze beoordeling bij de oprichting doen. Maar is het dan wel zoveel goedkoper?’ Niek Zaman: ‘In Roemenië kun je een bv oprichten zonder notaris. Maar ik weet niet of Nederland als jurisdictie op dezelfde lijn zou moeten zitten als Roemenië. De wetgeving is er weliswaar ook om ondernemers te faciliteren, maar rechtszekerheid is een zeer belangrijke andere pijler. De hele financiële crisis is voor een deel veroorzaakt door gebrek aan vertrouwen. Nu ga je een pijler onder het internationale vertrouwen in de bv weghalen

zonder dat de gevolgen goed zijn onderzocht. De reputatie van de bv wordt er, door de wegvallende controles, ook niet beter op. Dat betekent bijvoorbeeld dat banken garanties gaan vragen aan de aandeelhouders. En dat stuwt de kosten weer op.’

AANSPRAKELIJKHEID

Niek Zaman: ‘Je zou gek zijn wanneer je als starter geen bv wilt, want je aansprakelijkheid wordt beperkt tot het vermogen dat in de bv zit. Dit kan na invoering van de Flex-bv maar 1 euro zijn.’ De eis om bij oprichting 18 mille te storten op de rekening van de bv leidt er in de huidige praktijk nogal eens toe dat de oprichter het gestorte bedrag meteen weer leent van de bv. Met de afschaffing van de oprichtingsakte zou onder meer ‘een uitkeringstoets’ worden ingevoerd, waarbij het verboden is dividend uit te keren wanneer er onvoldoende uitzicht is op winst. Arnaud Wilod Versprille: ‘De verplichte storting van een beginkapitaal is volstrekt overbodig. Om de schuldeisers te beschermen moet je ervoor zorgen dat de onderneming voldoende gekapitaliseerd is. Wat voldoende is, zou moeten afhangen van de aard van de onderneming en het businessplan. Als de bv failliet gaat en er onvoldoende geld in de onderneming is gestoken of te veel geld uit de onderneming is gehaald, kan dat tot bestuurdersaansprakelijkheid leiden.’ Niek Zaman: ‘Je kunt je ook voorstellen dat de bestuurder-aandeelhouder van een niet-notariële standaard bv altijd persoonlijk aansprakelijk is. Net als de bestuursleden van een informele vereniging.’

Accountancy is ons vak, het Notariaat ons specialisme.

BNA *Bureau Notariaat & Advocatuur*
Meesters in Accountancy

grootmeester

Naast het verzorgen van de financiële administratie en het opstellen van uw jaarrekeningen en aangiften, helpen 25 branchespecialisten u op het gebied van;

- Managementinformatie
- Benchmarking
- Begrotingen
- Opvolging en overname
- Kostprijs
- Ondernemingsplannen
- Capaciteitsberekening
- Personeelsmanagement

WIJ ONDERSTEUNEN U DAAR, WAAR U DAT NODIG HEEFT.
Daar zijn wij groot mee geworden.

Rosemarie Wielinga- de Winter RA
Arjen Wolters
Pieter den Ouden AA

Oude Utrechtseweg 26-28
3743 KN Baarn

Postbus 1008
3740 BA Baarn

T (035) 693 64 44
F (035) 693 95 55

info@bna-lodder.com
www.DeNotarisPraktijk.nl

POORTWACHTER

De verklaring van geen bezwaar, waarbij de justitiële antecedenten van de oprichter werden gescreend, is al eerder afgeschaft. Deze momentopname is vervangen door een nog niet precies bekende vorm van permanent toezicht. Niek Zaman betreurt de afschaffing van deze verklaring niet. 'Ik heb nooit de indruk gekregen dat deze preventieve toetsing werkte. Maar de identiteits- en bevoegdheidscontrole bij oprichting halen mogelijk wel iets uit.' Arnaud Wilod Versprille: 'Je moet toch ook proberen om de criminaliteit een beetje buiten te houden. De notaris heeft daarbij een functie als poortwachter. Of ik meld een ongebruikelijke transactie of ik weiger mijn dienst. Als je alles bij elkaar neemt, vind ik de notaris helemaal niet zo duur. Wanneer iemand anders die controlesystemen moet opzetten, ben je al een heleboel tijd en geld verder. En het niet doen van die checks maakt het nog veel duurder, omdat handhaving achteraf erg veel geld kost. Nog afgezien van de kosten die een afkalkend vertrouwen in de bv met zich meebrengt.' Volgens Zaman ligt

misbruik natuurlijk op de loer. 'De kans wordt groter dat boefjes een bv gebruiken. De maatschappelijke kosten daarvan zijn enorm', aldus Zaman. Mieke Ripken van MKB-Nederland: 'Wij hechten uiteraard zeer aan goede controle op misbruik. We gaan ervan uit dat de nadere voorstellen van de minister daarin ook zullen voorzien.' EL&I denkt dat het wel losloopt met het misbruik, omdat de preventieve controle plaatsmaakt voor monitoring. Woordvoerder Bart Visser: 'In het Verenigd Koninkrijk heeft de verandering van het preventieve toezicht in monitoring niet geleid tot meer misbruik van rechtspersonen.' Volgens Lucienne van der Geld heeft de minister van Veiligheid en Justitie een toezegging gedaan aan de Kamercommissie. 'Ik keek via de parlementaire webcam naar de vergadering over de Invoeringswet Flex-bv en hoorde hem toezeggen dat er een fundamentele visie komt. Daarbij gaat hij in op de pro's en contra's en de bestrijding van fraude met bv's.' De woordvoerder van het ministerie was niet bereikbaar voor commentaar.

ALTERNATIEVEN

Zaman: 'Als je de administratieve lasten wilt verlagen, oké. Schaf dan de identificatieverplichtingen van de Wwft [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren terrorisme – red.] af. Dat kost banken en dienstverleners een heleboel geld en levert niets op. Het gaat me niet om het melden van ongebruikelijke transacties. Dat moet je uiteraard blijven doen. Maar het identificeren van mensen die je al drie jaar kent, haalt niets uit. Alleen al de kilometers die cliënten moeten rijden om zich te komen legitimeren, kosten al een fors bedrag.' Arnaud Wilod Versprille: 'Je kunt de administratieve kosten ook eenvoudig verlagen door in de wet een regel op te nemen dat bij de rechtspersoon met één bestuurder-aandeelhouder alle besluiten van het bestuur worden geacht te zijn genomen met instemming van de algemene vergadering en vice versa.' ■

*‘Als ik niet had gewerkt,
dan had ik dat nooit gedurfd’*

Marja Smal:

‘Ik kan eigenlijk alleen maar een enthousiast verhaal kwijt’

TEKST Mechtelt Lindenhovius | FOTO'S Truus van Gog

‘H et is nu eenmaal toevallig zo gelopen, maar achteraf vind ik dat ook wel heel erg fijn. Ik heb nooit problemen gehad met zieke kinderen, hoefde nooit naar de crèche te rennen. Als ik nu jong zou zijn, zou het waarschijnlijk net zo gaan als bij de mensen nu. Dan was ik ook na mijn vwo gaan studeren. Maar dat was 35 jaar terug niet gebruikelijk, toen was Schoevers al heel wat! Daarna kwam ik terecht bij Schaap & Partners in Rotterdam. Ik werkte daar een halfjaar voor een advocaat. Toen die wegging, kwam ik bij notaris Klinkenberg en dat vond ik zo leuk! Hij liet me heel zelfstandig werken. En wat hij allemaal deed, wilde ik zelf ook wel. Maar ja, voltijds studeren, dat kon toen niet. Ik moest geld verdienen. De enige mogelijkheid was een avondstudie, alleen was die er niet voor notarieel recht. Dus ben ik gestart met Nederlands recht.

Dat was best pittig. Een hele dag werken, drie avonden in de week college. In 1981 kreeg ik een relatie met Joan [Joan Smal, nu notaris in Nieuwerkerk aan den IJssel - red.]. Ik kende hem van Schaap. Na vier jaar kregen we ons eerste kind. Ik studeerde toen nog steeds en wilde het per se afmaken. Dat lukte, met een beetje oppashulp van anderen. Toch was het allerliefste wat ik toen wilde, zorgen voor een gezin met kinderen, het liefst vier. Die kwamen er ook. Toen de jongste in '98 naar de basisschool ging, begon het weer te kriebelen. Ik dacht: “Als ik dat nog wil, dan moet je dat nu doen.” Notarieel recht was nog steeds niet mogelijk in de avonduren, maar een voltijds studie bleek toch gemakkelijker dan ik dacht. Ik kreeg veel vrijstellingen, hoefde geen keuzevakken te doen, ook geen scriptie en tegen betaling kreeg ik collegedictaten van andere studenten. En zo heb ik het gedaan. Ik ging alleen naar Leiden om tentamens te doen. Misschien vreemd dat je zo kan afstuderen, maar de collegedictaten waren ook wel erg goed. En ik vroeg natuurlijk ook wel eens wat aan Joan.

En toen begon ik dus na zestien jaar fulltime moederschap als kandidaat. Ik wilde eigenlijk ergens in de buurt werken, maar Joan vond dat niets. Hij had liever dat ik bij hem kwam werken. Hij wist precies hoe het zou gaan. “Dan ga je daar hard werken en je stinkende best doen. Ik heb liever dat je dat bij mij doet.”

Werken ging eigenlijk heel soepel. Ik wist nog heel veel: hoe akten eruit zagen, hoe het systeem werkte. Het leek helemaal niet alsof ik er zolang uit was geweest. Ik begon meteen in de familiepraktijk. Wat ik daar zo leuk vind, is het contact met mensen. Je maakt ze in alle fasen van hun leven mee. De leuke dingen, de nare, en daar kan ik goed mee overweg. Ik kan eigenlijk alleen maar een enthousiast verhaal kwijt. Ga elke dag met plezier naar mijn werk; ben nog nooit ziek geweest. Als ik al eens niet lekker ben en toch ga werken, ben ik ook zo weer beter. Het geeft me gewoon een kick als er weer een dossier is afgewikkeld. Natuurlijk hoor ik ook wel de verhalen van kandidaten die het niet naar hun zin hebben. Dat vind ik jammer. Ik denk dat het er nog te vaak vanaf hangt op welk kantoor je terecht komt. Ik kan me namelijk niet voorstellen dat er mensen zijn die het vak níet leuk vinden – tenminste als je ervan houdt om met mensen te werken. Meestal blijkt er iets mis te zijn in de communicatie met de notaris. Ja, daar is nog wel een wereld te winnen.

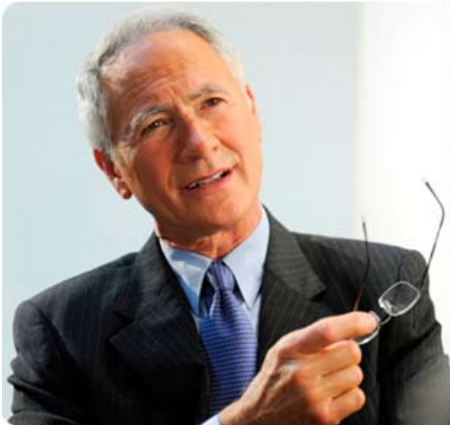
In die tien jaar ben ik wel zelfverzekerder geworden, ga gemakkelijker met mensen om. Een lezing geven. Als ik niet had gewerkt, dan had ik dat nooit gedurfd. Ik denk niet dat ik notaris ga worden. Ik ben nu 53, Joan kan nog 8 jaar mee. Ik kan hem natuurlijk opvolgen, maar ik denk dat het voor mij dan ook wel goed is. Ik vind het vak ook zo leuk, omdat ik het samen met Joan doe. Als ik eens een moeilijk dossier heb, haalt hij me uit de put. Dat doen we bij elkaar. Zo houden we elkaar enthousiast. Door mij vindt Joan zijn werk ook nog steeds zo leuk. Natuurlijk verschillen we ook weleens van mening. Maar dan is Joan de “kapitein op het schip”. Hij is immers verantwoordelijk voor het kantoor. En dat vind ik prima. Als ik trouwens heel eerlijk ben, trekt het ondernemerschap me ook niet zo erg. Ik ben commercieel niet zo goed en zou ook moeite hebben met slecht-nieuwsgesprekken met het personeel. Dus zoals het nu is, is het goed. Ik hoop gewoon dat we nog 8 jaar mee kunnen. Dan is het mooi geweest. ■

Marja Smal-Verhaard (53) was 44 toen ze als kandidaat-notaris begon op het kantoor van haar man, Smal Netwerk Notarissen. Ze is daar verantwoordelijk voor de personen- en familierechtdossiers.

.....
In deze rubriek vertelt elke maand een (kandidaat)-notaris die tien jaar geleden (het jaar dat Notariaat Magazine voor het eerst verscheen) is begonnen met werken over zijn ervaringen en verwachtingen. Bent u in 2001 gestart en hebt u een interessant verhaal? Mail naar nm@knbn.nl.
.....

CIB Centraal InkoopBureau **Dé kantoorespecialist voor notarissen**

Notarieel aktepapier van het CIB

- Nergens goedkoper
- Verkrijgbaar in diverse kwaliteitsoorten
- Conform de door de KNB opgestelde regels en verordeningen
- NEN2728-gecertificeerd voor duurzaam archiveren

Oordeel zelf en bel ons nu voor een gratis proefpakket:
079 36 38 400

CIB Centraal InkoopBureau BV Edelgasstraat 57 2718 SX Zoetermeer

www.cib.nl

telefoon: 079 36 38 400 e-mail: info@cib.nl

Voor inlichtingen over tarieven, plaatsingen
en combinatiekortingen van
personeelsadvertenties voor:

Notariaat
magazine

W·P·N·R

Juristopmaat
de carrièresite voor juristen

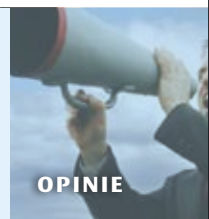
kunt u contact opnemen met:

Sales & Services,

contactpersoon: Gerrit Kulsdom

Tel. 0229 - 211 211, E-mail: sns@wxs.nl

Vragen stellen

OPINIE

Het Nieuwe Werken introduceren? NotarisBank oprichten? Kadaster overnemen? Wie meer vragen stelt, heeft betere kansen in de toekomst.

Doodsbang zijn wij mensen voor verandering. Doet zich een crisis voor in onze omgeving (banken, euro), dan zijn we nog wel bereid om te bewegen, maar ontwikkelingen die zich geleidelijk voordoen, nemen we niet eens waar. Mensen zijn als kikkers die met kokend water in aanraking komen: een kikker in kokend water gegooid, springt daar meteen uit. Een kikker in koud water dat aan de kook wordt gebracht, blijft rustig zitten. Liever dan veranderen, zullen we elke poging daartoe negeren, voorkómen en, als het nodig is, saboteren.

Organisaties verschillen in de mate waarin ze in staat zijn met ontwikkelingen in de eigen omgeving om te gaan. Uit onderzoek van prof. Costas Markides (London Business School) onder een grote groep internationale bedrijven blijkt dat bedrijven die vragen stellen en de natuurlijke afweerreactie voor mogelijke verandering afhouden, uiteindelijk beter reageren op ontwikkelingen in hun omgeving. Die organisaties stellen daarbij vooral vragen aan zichzelf: Wie is werkelijk mijn klant? Wat bied ik mijn klanten aan waarde? Wat is mijn positie in mijn omgeving? Als we dit toepassen op het notariaat als sector, komen drie schijnbaar losstaande zaken uit *Notariaat Magazine* (NM) van september bij elkaar.

EEN: HET NIEUWE WERKEN

Kano meent in zijn column dat 'van een moderne notaris wordt verwacht dat (...) hij ook meedoet aan Het Nieuwe Werken (...). Zelf doet de notaris er natuurlijk niet

aan mee'. Vervolgens vraagt Kano over het KNB-congres Het Nieuwe Werken: 'Wie haalt mij over om hier naartoe te gaan?' Mocht Kano dat congres bezoeken naar aanleiding van dit artikel, dan is het antwoord op die feitelijke vraag: 'ik'. Kano is meer dan welkom in Media Plaza om daar vast te stellen dat het daar niet alleen gaat om 'meedoen' aan Het Nieuwe Werken, maar om het 'stellen van vragen' aan zichzelf als werknemer, manager, leider, ondernemer, werkgever, en ... notaris. Wat betekent dat Nieuwe Werken voor klanten, en voor (toekomstige) werknemers? Om de nieuwsgierigheid nog meer te prikkelen: het congres zal laten zien dat Martin Jan van Mourik gezien moet worden als pionier van Het Nieuwe Werken in het notariaat.

TWEE: NOTARISBANK EN VERDER

Er worden twee pagina's besteed aan de NotarisBank in het licht van de lopende bespreking daarvan in de ledenraad van de KNB. Notarissen laten zich uit over nut en noodzaak van een eigen NotarisBank, en gaan daarbij vooral in op de kern: wat betekent een NotarisBank voor hetgeen de notaris aan zijn klanten biedt? Als aanstichter van deze discussie (zie *Notariaat Magazine*, februari 2009) en onderzoeker van aspecten van ICT en bedrijfsvoering, is het goed om te zien dat de discussie juist gaat over de waarde van het notariaat. Dat de positie van het notariaat in het publiek-private landschap op het gebied van onroerend goed beschouwd wordt.

DRIE: OVERNAME KADASTER

NM citeert Notaris Dantuma die zich op LinkedIn de vraag stelt of de KNB het Kadaster moet overnemen. Dantuma verdient lof dat hij deze vraag durft te stellen. Het Kadaster is in het genoemde

landschap cruciaal voor het vertrouwen dat in de notaris gesteld moet kunnen worden. Als een toeleverancier niet voldoet, zijn zulke vragen op hun plaats.

VRAGEN, DENKKRACHT, SCENARIO

Door vragen te stellen aan ontwikkelingen en te kijken wat die kunnen betekenen voor de eigen waarde, toont het notariaat kracht. En na NotarisBank en Kadaster, misschien ook vragen stellen over de registers van Kamer van Koophandel? Of de notariële makelaarsfunctie die in bijvoorbeeld België en Frankrijk al gebruikelijk is?

In 2010 hebben Jan-Willem van Ee en ondergetekende in NM naar aanleiding van de deontologiediscussie gewezen op de noodzaak voor denkkraft, in lijn met de oproep van KNB-directeur Geert Lekkerkerker over denken in scenario's. De toekomst moet altijd verkend kunnen worden. Vragen stellen is precies dat.

Erik-Jan van der Linden, directeur-eigenaar van softwarebedrijf MagnaView B.V.

Erik-Jan van der Linden is op 4 november dagvoorzitter van het 'Congres Het Nieuwe Werken in het notariaat'. Andere sprekers zijn: Mathieu Weggeman, hoogleraar Organisationskunde aan de Technische Universiteit Eindhoven, Lodewijk de Waal, voorzitter Platform Slim Werken Slim Reizen en Martine Verweij, organisatieadviseur bij Squarewise. Het congres vindt plaats in Media Plaza in Utrecht. Er zijn 5 opleidingspunten te verdienen.

De ondernemer kan 'heel wat besparen' en alles is geregeld

Ets 'De kleine bv': een misvatting

Het juridisch gehalte van het Nederlandse ondernemingsrecht lijkt steeds verder af te bladderen. Hoewel de flex-bv – die na twee jaar soebatten nu eindelijk door de Tweede Kamer is aangenomen – een passend antwoord lijkt op het veranderende ondernemersklimaat, is deze juridisch behoorlijk dun. Het leek erop of hiermee de bodem van wat juridisch verantwoord is, wel was bereikt. Echter: een mens kan zich vergissen. Minister Verhagen van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie lanceerde recent een plan voor een 'kleine bv'. Een bv die zou kunnen volstaan met standaardstatuten, waarvoor notariële tussenkomst niet nodig is, zo schrijft Verhagen in zijn beleidsbrief 'Naar de Top'. Een bv die rechtspersoonlijkheid mist. Ga maar na: wie stelt immers de identiteit van de oprichter vast? En de datum van oprichting? Hoe verloopt de inschrijving in het handelsregister? Kan deze bv dan wel een dochter-bv registergoederen verkrijgen? Deze en nog veel meer vragen kwamen onmiddellijk bij mij op toen ik van de plannen van de minister vernam. Meer praktisch geformuleerd: wat kan de hardwerkende mkb'er eigenlijk met zo'n bv?

Het gevaar van dit soort ogenschijnlijk ondernemersvriendelijke maatregelen zit hem natuurlijk in wat je allemaal niet regelt. Er wordt gefocust op een besparing van een totaal uit de lucht gegrepen bedrag. De ondernemer kan 'heel wat besparen' en alles is geregeld. Deze weet niet beter en dat hoeft hij ook niet. Wij als deskundigen weten dat er van alles niet wordt geregeld. De schade die ondernemers door deze regeling kunnen oplopen, is vaak niet te overzien. Ik begrijp best dat ondernemers niet altijd zin hebben om zich te verdiepen in de juridische kant van hun bedrijf. Er moet immers geld verdiend worden. Toch is het ook vanuit economisch perspectief verstandig om je zaakjes, ook juridisch, goed op orde te hebben. Om maar een voorbeeld te noemen: in ongeveer een kwart van de gevallen waarbij een bv failliet gaat, is sprake van fraude. Fraude die meestal ten koste gaat van andere mkb'ers. Het is aan ons, maar ook aan de politiek, om hen daarvoor te behoeden. Verschillende Kamerleden vroegen minister Opstelten van Veiligheid en Justitie tijdens het wetgevingsoverleg over de flex-bv op 26 september al naar deze andere kant van de medaille. Opstelten beloofde 'alle voors en tegens bij de voorbereiding van het nieuwe voorstel te betrekken'.

De KNB zal – zoals gebruikelijk – de ontwikkelingen nauw volgen. Maar niet alleen volgen. Inhoudelijk zullen we zeker van ons laten horen. Gesprekken met zowel het ministerie van Veiligheid en Justitie als het ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie en met andere betrokken stakeholders zullen nog dit najaar plaatsvinden. ■

Geertjan Sarneel | VOORZITTER

SNPF zoekt bestuurders

Stichting Notarieel Pensioenfonds (SNPF) beheert de pensioengelden van bijna vijftienduizend (kandidaat-)notarissen, gepensioneerde (kandidaat-)notarissen en nagelaten betrekkingen. Volgend op een recente evaluatie van alle interne en externe factoren die het fonds en de pensioensector raken, heeft het bestuur in overleg met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en het Verantwoordingsorgaan besloten tot een aantal wijzigingen in de bestuursstructuur van het fonds. Deze hebben tot doel de bestuursstructuur te versterken, de communicatie met de belanghebbenden te verbeteren en de betrokkenheid van de deelnemers te vergroten (zie het artikel elders in dit nummer).

NIEUWE STRUCTUUR

Belangrijke onderdelen van de nieuwe structuur zijn het Bestuur zelf, de Raad van Toezicht, het Verantwoordingsorgaan en de nieuw op te richten Pensioenraad. Om deze nieuwe bestuursstructuur ook werkelijk invulling te geven, zoekt het Bestuur van SNPF contact met (kandidaat-)notarissen, gepensioneerde (kandidaat-)notarissen en nagelaten betrekkingen die in een van de onderdelen van de nieuwe structuur een rol willen invullen.

BELANGSTELLING?

Van belangstellenden wordt gevraagd dat zij een natuurlijke belangstelling hebben voor het onderwerp pensioenen in het algemeen en de notariële pensioenregeling in het bijzonder. Zich betrokken voelen bij een goede organisatie van de pensioenregeling en tijd hebben om zich voor het pensioenfonds in te zetten. Afhankelijk van de specifieke rol binnen de structuur wordt een tijdsbesteding gevraagd die kan variëren van enkele dagdelen per jaar (bijvoorbeeld als lid van de Pensioenraad) tot een dag per week (bijvoorbeeld als lid van het Bestuur). Voor alle functies geldt dat deze een bijdrage kunnen leveren aan de permanente educatie en als vergoeding een dagdeelbezoldiging kennen.

Voor nadere informatie over de nieuwe structuur verwijzen wij naar de website van SNPF (www.snpf.nl). U kunt ook contact opnemen met mr. Gijs Alferink, voorzitter SNPF, of mr. Max Muntinga, directeur UNP, die graag bereid zijn een nadere toelichting te geven.

Interdisciplinaire samenwerking

Al in de achttiende eeuw was er in Rotterdam een notaris die met advocaten samenwerkte. Gemeengoed werd het in de jaren zestig van de vorige eeuw en van recenter datum zijn de samenwerkingsverbanden met advocaten en belastingadviseurs. In de huidige Wet op het notarisambt (Wna) is deze situatie gecodificeerd en kreeg de interdisciplinaire samenwerking voor het eerst een wettelijke basis (in artikel 18). Nadere regelgeving is neergelegd in de Verordening interdisciplinaire samenwerking 2003 (IDS-Verordening).

Sleutelwoord in de IDS-Verordening is de onafhankelijkheid van de notaris. Artikel 17, tweede lid van de Wna zegt het al: 'De notaris mag zijn ambt niet uitoefenen in dienstbetrekking of in enig ander verband waardoor zijn onafhankelijkheid of onpartijdigheid wordt of kan worden beïnvloed.' Artikel 18, waarop de IDS-Verordening is gebaseerd, voegt daar nog aan toe: 'De notaris kan een samenwerkingsverband aangaan met beoefenaren van een ander beroep, mits hierdoor zijn onafhankelijkheid of onpartijdigheid niet wordt of kan worden beïnvloed.'

Hoe intensiever je samenwerkt, hoe eerder je onafhankelijkheid in gevaar komt. Een eerste vraag die dan opkomt, is met wie je als notaris mag samenwerken. De ene beroepsgroep vormt daarbij een groter gevaar dan de andere en uiteindelijk zijn we uitgekomen op de advocaat en de belastingadviseur (artikel 2 van de IDS-Verordening). Academisch gevormd, verenigd in een Orde en als zodanig herkenbaar, onderworpen aan tuchtrecht, geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht voor wat betreft de advocaten, en een verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

Artikel 3 verplicht de notarissen tot een staaksgewijze opbouw van de samenwerking, zodanig dat aan de notariële staak doorslaggevende zeggenschap toekomt ten aanzien van de praktijkuitoefening. Aan de staak worden geen vormvereisten gesteld. De notaris dient zijn onafhankelijkheid en onpartijdigheid te waarborgen. De notaris dient het algemeen belang en de vertrouwensrelatie tussen hem en zijn cliënt berust op de kwaliteit van zijn dienstverlening. De elementen die daarbij van belang zijn, zoals professionele deskundigheid, onafhankelijkheid en onpartijdigheid, geheimhouding, verschoningsrecht, tuchtrechtelijke beoordeling en financiële betrouwbaarheid, dienen door kantoorgenoten te worden erkend. In de interne regelgeving van het kantoor zal dat tot uitdrukking moeten komen.

Wat een notaris bij of krachtens de wet verboden is, mag ook de andere beroepsbeoefenaar in het samenwerkingsverband niet, aldus artikel 5 van de Verordening. De notaris heeft hier een inspanningsverplichting. Een verwijzingsverplichting is verboden.

De 'Chinese walls' zijn geregeld in artikel 6 van de IDS-Verordening. In elke zaak opent de notaris een eigen dossier, ook als hij samen met anderen deze zaak behandelt. Zijn zaken en dossieradministratie zijn gescheiden en alle dossiers dienen afgezonderd te worden vastgelegd en bewaard. Alleen het notariaat heeft toegang tot alle dossiers, gegevens en bestanden. Om mogelijk tegenstrijdig belang te kunnen onderkennen, mag wel een register met NAW (naam, adres, woonplaats)-gegevens worden bijgehouden.

Het samenwerkingsverband mag, maar hoeft niet, onder één gemeenschappelijke naam

Regelmatig wordt de KNB benaderd met de meest uiteenlopende vragen over allerlei praktijkonderwerpen. Vaak is het antwoord te vinden in een van de verordeningen, reglementen of beleidsregels. Wat voor regelingen kent de KNB eigenlijk en waar is wat geregeld? In de rubriek 'Waar vind ik het?' wordt maandelijks een verordening, reglement of beleidsregel belicht.

naar buiten te treden. Duidelijk moet wel zijn dat het om een multidisciplinair verband gaat, aldus artikel 8. Van belang is ook nog het vijfde lid, dat bepaalt dat de Verordening van toepassing is, zodra de indruk wordt gewekt, bijvoorbeeld door eenzelfde naam, dat je van een samenwerkingsverband deel uitmaakt. Een fictiebepaling dus.

Een IDS-samenwerkingsverband mag pas worden aangegaan als het bestuur van de KNB daarvoor toestemming heeft verleend. Dit is terug te vinden in artikel 10 van de IDS-Verordening. Aan het bestuur dient een aantal verklaringen te worden overlegd en een concept van de samenwerkingsovereenkomst.

Nadere informatie: KNB, afdeling praktijkuitoefening, telefoon 070 3307139 (praktijkuitoefening@knb.nl)

KNB Cursusagenda

27 oktober en 21 november 2011

Workshop Communicatie met de cliënt

Tijdens de workshop werkt u interactief via een mix van korte theoretische inleidingen en het doen van oefeningen aan de hand van de eigen praktijkgevallen.

3 november 2011

Pensioenverevening

Na het volgen van deze cursus kent u de actuele ontwikkelingen en bent u beter in staat op verantwoorde en voor partijen optimale wijze de scheiding wat betreft pensioen af te wikkelen.

3 november 2011

Gezag en omgangsrecht

Inzicht in de diverse regelingen betreffende het gezag over minderjarigen en kennis van de ontwikkelingen op het terrein van het omgangsrecht.

4 november 2011

Congres Het Nieuwe Werken in het notariaat

Wat kan Het Nieuwe Werken voor uw kantoor betekenen? En welke voordelen levert het u op?

7 november 2011

Afwikkeling nalatenschap en testamenten, civiel en fiscaal

Krijg inzicht in de civielrechtelijke en fiscale gevolgen van bij de boedelafwikkeling te maken keuzes.

7, 28 november en 19 december 2011

Adviseren als tweede beroep

Hoe zorgt u ervoor dat uw cliënt zich goed geadviseerd, begrepen en gehoord voelt?

11 november 2011

Ongehuwd samenwonenden

Verwerving van kennis van en inzicht in de familie(vermogens)rechtelijke positie van ongehuwd samenwonenden.

14 november 2011

Workshop notaris 2.0

Na afloop van deze cursus hebt u een actueel overzicht van alle nieuwe media. Tevens leert u waarom en op welke manier deze voor u en uw kantoor succesvol toegepast kunnen worden.

15 november 2011

Ontwerp de ideale huwelijkse voorwaarden

Effectief communiceren met uw cliënt over huwelijkse voorwaarden en onderdelen voor een 'model' waarin de ideale huwelijkse voorwaarden zijn neergelegd. Ook aandacht voor nieuw huwelijksvermogensrecht.

.....
Dit is slechts een selectie uit het totale cursus-aanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 330 7125 (cursussen@knb.nl) of NotarisNet/opleidingsaanbod

Nieuwe Verordening beroeps- en gedragsregels goedgekeurd

De verordening treedt officieel in werking na publicatie in de Staatscourant

Tijdens de ledenraadsvergadering van 22 juni heeft de ledenraad de Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 vastgesteld. Op 15 september is de goedkeuring van het ministerie van Veiligheid en Justitie ontvangen. De verordening treedt officieel in werking na publicatie in de *Staatscourant*. Zoals aan de ledenraad toegezegd zal in het *WPNR* een nadere toelichting worden gegeven op een aantal onderwerpen, zoals de rol van de notaris als executeur en boedelnotaris en de reikwijdte van het provisieverbod. De tekst van de verordening kunt u terugvinden op *NotarisNet/Vademecum*.

.....
Nadere informatie: KNB, afdeling Praktijkuitoefening, telefoon 070 3307139 (praktijkuitoefening@knb.nl)

NOTASS
 notariële assistentie

Bij onderbezetting en tekort aan expertise.

voor meer info www.notass.nl / Wiebe de Vries tel: 0651217865
 Rob Reusch tel: 0651121969

Notarissen uit ambt gezet

Het passeren van een akte waarbij de *Belehrung* aan een niet-juridisch geschoolde medewerker wordt overgelaten, is onjuist. *Belehrung* behoort tot de essentie van de notariële ambtsbediening en hangt zo zeer samen met het verlijden van de akte dat het volgens het Gerechtshof Amsterdam een integraal onderdeel is van het passeren van de akte. Daarnaast wordt de kern van de vertrouwenstaak van een notaris geschonden door akten te passeren waarbij een partij een akte tekent terwijl daar geen notaris bij aanwezig was. Het hof heeft de notarissen die dit gedaan hebben uit hun ambt ontzet.

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft op 20 mei 2009 een klacht ingediend. Deze klacht bestond uit twee onderdelen. Deze onderdelen hielden kort samengevat in dat de notarissen:

1. geregeld bij het passeren van akten (een deel van) de *Belehrung* aan een niet-juridisch geschoolde medewerker hebben overgelaten;
2. akten hebben gepasseerd waarbij één van de partijen (de verkoper) een akte heeft getekend terwijl daar geen notaris bij aanwezig was (hierna: de incidenten).

VERLOOP PROCEDURE

De kamer van toezicht heeft op 13 januari 2011 de klachten gegrond verklaard en de notarissen ieder de maatregel van drie maanden schorsing opgelegd. De KNB heeft tegen deze beslissing van de kamer van toezicht hoger beroep ingesteld aangezien zij van mening is dat de opgelegde maatregel geen recht deed aan de ernst van de feiten. De KNB heeft in hoger beroep opnieuw gevraagd om ontzetting uit het ambt van beide notarissen.

Op 20 september 2011 heeft de notariënkamer van het Gerechtshof Amsterdam haar oordeel gegeven met betrekking tot deze zaak. Het

gerechtshof heeft de klacht gegrond verklaard en de notarissen uit hun ambt ontzet. Het Hof onderbouwt zijn beslissing als volgt:

KLACHTONDERDEEL 1 (BELEHRUNG):

‘Het hof is van oordeel dat deze handelwijze onjuist is. Blijkens de wetsgeschiedenis [...] mag de notaris aannemen dat hij aan zijn informatieplicht op juiste wijze heeft voldaan indien hij er van overtuigd is dat de verschijnende personen hebben begrepen wat de inhoud van de akte is. Weliswaar hebben de notarissen verklaard dat zij in de hiervoor bedoelde gevallen die overtuiging bezaten, maar het hof stelt vast dat zij redelijkerwijs niet tot die overtuiging hebben kunnen komen nu de notarissen het verstrekken van informatie aan de verschijnende personen overlieten aan [X], die naar ter zitting is gebleken geen juridisch geschoold medewerker is, en de notarissen naar zij hebben verklaard niet wisten wat [X] met de verschijnende partijen had besproken en derhalve ook niet konden weten of de door [X] verstrekte informatie door partijen was begrepen. Een bevestigend antwoord op de vraag of [...] bepaalde onderdelen van de akte nog toelichting behoeven, kan immers onder de geschetste omstandigheden niet leiden tot de overtuiging dat de verschijnende personen hebben begrepen wat de inhoud van de akte is.’

‘Het hof merkt in dit verband nog op dat het mededeling doen aan de verschijnende partijen van de zakelijke inhoud van de akte, het geven van een toelichting daarop en het partijen zo nodig wijzen op de gevolgen die voor hen uit een en ander voortvloeien, weliswaar naar de bewoordingen van de [...] eerste [...] volzin van artikel 43 lid 1 Wna formeel niet behoort tot het verlijden van de akte, maar dat het vervullen van deze verplichtingen tot de essentie van de notariële ambtsbediening behoort en zo zeer samenhangt met het verlijden van de akte dat het als integraal onderdeel van het passeren van de akte moet worden beschouwd.’

*Het passeren van een akte waarbij de *Belehrung* aan een niet-juridisch geschoolde medewerker wordt overgelaten, is onjuist*

KLACHTONDERDEEL 2 (DE INCIDENTEN):

‘Deze handelwijze is eveneens onjuist. Door aldus te handelen hebben de notarissen bij herhaling ernstige fouten gemaakt. Zij hebben immers in deze akten een valse verklaring afgelegd door in strijd met de waarheid te verklaren dat partijen of hun gevolmachtigden in hun aanwezigheid hebben verklaard hetgeen in de betreffende akte is opgenomen, terwijl de verkopende partijen die verklaring niet in hun aanwezigheid hebben afgelegd. Ingevolge het bepaalde in artikel 43 lid 4 jo. 6 Wna ontberen de akten daardoor authenticiteit. Daarmee is de kern van de vertrouwenstaak van de notarissen geschonden, namelijk het door hun waarheidsgetrouwe verklaring zekerheid geven aan het rechtsverkeer.’

GRONDBEGINSELEN

De KNB deelt het oordeel van het hof dat de handelwijze van de notarissen zoals vastgesteld niet is toegestaan. De KNB meent dat de opgelegde maatregel passend is, aangezien het hier een verzuim betreft met betrekking tot één van de kerntaken van de notaris, te weten het verlijden van authentieke akten. Deze klacht past binnen de prioriteiten die de KNB heeft gesteld met betrekking tot haar taak om handhavend op te treden. Binnen dit beleid richt de KNB haar focus op betrokkenheid bij (vastgoed)fraude, verduistering van derdengelden en handelen met als gevolg dat akten authenticiteit missen. Deze specifieke onderwerpen raken de grondbeginselen van het notariële stelsel in Nederland en hiermee is naar mening van de KNB de integriteit van het gehele notariaat dan ook in het geding.

Zonder instemming van alle deelgenoten maken de notaris en zijn kandidaat het aandeel van één van de deelgenoten in de verkoopopbrengst van een onroerende zaak uit de boedel aan hem over. Bij de keuze van een advocaat wekken zij de schijn van partijdigheid.

Uitspraak: *Berisping van de (kandidaat-)notarissen*

Casus

Een van de erfgenamen dient een klacht in tegen de notaris en de kandidaat-notaris, verder te noemen 'de (kandidaat-)notarissen', omdat zij de verkoopopbrengst van de tot de nalatenschap behorende onroerende zaak op een verkeerde rekening ten name van X hebben gestort in plaats van op de ervenrekening. De (kandidaat-)notarissen geven dit toe. Zij hebben hun fout zo spoedig mogelijk hersteld. Maar vervolgens hebben zij aan deelgenoot Y diens vermeende erfdeel uitgekeerd en voor het terugvorderen van X van het onjuist overgeboekte bedrag, de advocaat van Y ingeschakeld.

Overwegingen

De kamer van toezicht te Maastricht overweegt dat, hoewel de (kandidaat-)notarissen hebben verklaard dat hun genoemde omissie niet geheel aan hen te verwijten was, de klager niets heeft aangevoerd waaruit het tegendeel was af te leiden. Wel acht de kamer het ongelukkig dat de (kandidaat-)notarissen voor het terugvorderen van het onjuist overgemaakte bedrag de advocaat van Y hebben ingeschakeld, maar de kamer acht dit niet klachtwaardig en verklaard de klacht ongegrond. In hoger beroep overweegt het hof dat door de (kandidaat-)notarissen is erkend dat zij de verkoopopbrengst van het pand hebben overgemaakt op een verkeerde bankrekening ten name van X. De (kandidaat-)notarissen hebben, nadat de fout bij de overboeking was gebleken, getracht deze handeling ten gunste van alle rechthebbenden recht te zetten, door niet alleen dit bedrag wegens onverschuldigde betaling van X terug te vorderen, maar ook door het aan Y toekomende erfdeel aan hem uit te keren. Het hof is van oordeel dat de (kandidaat-)notarissen hiermee buiten hun bevoegdheden zijn

getreden. Door ten gunste van één van de erfgenamen een (deel van diens) erfdeel uit te keren, hebben zij immers de nalatenschap van erflaatster feitelijk gedeeltelijk verdeeld zonder dat deze partiële verdeling de instemming van alle deelgenoten had. Het had op de weg van de (kandidaat-)notarissen gelegen om het gehele bedrag wegens onverschuldigde betaling van X terug te vorderen en alsnog naar een gemeenschappelijke ervenrekening over te maken, zodat de gehele verkoopopbrengst van de voormelde woning door de deelgenoten in de gehele verdeling van de nalatenschap van erflaatster betrokken had kunnen worden. De verkoopopbrengst van de voormelde woning was een van de bestanddelen van de te verdelen nalatenschap van erflaatster. Bij gebreke van overeenstemming tussen de erfgenamen over de verdeling van de nalatenschap, geeft de wet de deelgenoten de mogelijkheid de (wijze van) vaststelling van de verdeling door de rechter te vorderen op grond van artikel 3:185 BW. Het is niet aan de (kandidaat-)notarissen eigenmachtig en dus zonder opdracht dan wel instemming van alle deelgenoten over te gaan tot uitkering van een aandeel in de verkoopopbrengst aan een of meer deelgenoten en daarmee tot partiële verdeling van de nalatenschap van erflaatster. Anders dan de kamer acht het hof deze klacht gegrond. Voorts overweegt het hof dat de keuze voor dezelfde advocaat als welke door Y in de arm was genomen, op zijn minst de schijn van partijdigheid kon wekken, zeker gezien tegen de achtergrond van het feit dat in de perceptie van de andere erfgenamen diezelfde Y door de (kandidaat-)notarissen bevoordeeld was door de hiervoor genoemde uitbetaling van zijn vermeende aandeel zonder de instemming van alle deelgenoten. Van een redelijk handelend (kandidaat-)notaris mag verwacht worden dat hij de belangen van alle betrokken partijen zichtbaar en kenbaar op onpartijdige wijze en met de grootst mogelijke zorgvuldigheid behartigt. De hier besproken handelwijze – klaarblijkelijk enkel ingegeven door financiële motieven – was daarmee in strijd. Het hof acht ook dit klachtonderdeel – anders dan de kamer – gegrond.

Het hof concludeert dat de (kandidaat-)notarissen hun in acht te nemen onafhankelijkheid en onpartijdigheid hebben miskend en in strijd daarmee hebben gehandeld door eerst de gehele verkoopopbrengst op de privébankrekening van één erfgenaam over te maken en vervolgens één van de erfgenamen feitelijk te bevoordelen door alleen aan hem diens vermeende aandeel in de verkoopopbrengst over te maken en ten slotte door het ter zake van een gerechtelijke procedure jegens de andere erfgenamen in de arm nemen van dezelfde advocaat als die van de aldus bevoordeelde erfgenaam.

Het hof vernietigt de beslissing van de kamer en legt aan de (kandidaat-)notarissen de maatregel van berisping op. Hof Amsterdam 7 juni 2011, nr. 200.064.651/01 (LJN BQ9866)

Opmerking

Als alle deelgenoten in een gemeenschap niet tot overeenstemming kunnen komen over de verdeling, moet de impasse door de rechter worden doorbroken op vordering van de meest gereede partij. De notaris mag hier niet op vooruit lopen. (bew. HMS)

Een redelijke uitleg van artikel 23 lid 1 Wna brengt mee dat voor de bepaling van het saldo op de kwaliteitsrekening de gelden op de kantoorrekening nimmer een rol mogen spelen.

Uitspraak: *waarschuwing*

Casus

Het Bureau Financieel Toezicht (BFT) constateert bij zijn onderzoek bij de notarissen dat van 30 september 2009 tot 20 oktober 2009 een tekort van 100.717 euro op de kwaliteitsrekening van het kantoor van de notarissen bestond ten gevolge van een ongecontroleerde overboeking van de kwaliteitsrekening naar de kantoorrekening. Het tekort werd omstreeks 20 oktober 2009 door de notarissen aangezuiverd, waardoor het saldo op de kwaliteitsrekening toen 33.000 euro positief bedroeg. Het BFT dient ter zake een klacht tegen de notarissen in wegens een negatieve bewaringspositie, die strijdig is met het

bepaalde in artikel 23 lid 1 Wet op het notarisambt (Wna) juncto artikel 15 lid 1 Verordening beroeps- en gedragsregels (Vbg) en de toelichting daarop. Voorts stelt het BFT dat de notarissen niet aan hun verplichting, bedoeld in artikel 25 lid 3 Wna, hebben voldaan om zelf meteen het tekort op hun kwaliteitsrekening aan te vullen.

De notarissen betogen dat het op het notaris-kantoor gebruikelijk was om iedere maand een bepaald bedrag over te boeken van de kwaliteitsrekening naar de betaalrekening zonder feitelijk te controleren of dit mogelijk was. Dit kon normaal gesproken ook, gezien de goede financiële positie van het kantoor. Aan het eind van het derde kwartaal is echter abusievelijk te veel geld overgemaakt naar de betaalrekening. Het tekort is dus te wijten aan administratieve onvolkomenheden. Zodra de accountant daarvan melding had gemaakt (rond 19 oktober 2009) hebben de notarissen onmiddellijk actie ondernomen en hebben zij van een privérekening een bedrag van 100.000 euro teruggestort op de kwaliteitsrekening. De notarissen betreuren de gang van zaken en hebben maatregelen getroffen om dit in de toekomst te voorkomen, door bij iedere overboeking te controleren of de bewaarpositie toereikend is. Verder hebben zij besloten om 50.000 euro uit privé naar de kwaliteitsrekening over te boeken om daarop wat extra ruimte te hebben en hebben zij de accountant opdracht gegeven om per kwartaal feitelijk beter toezicht uit te oefenen op de cijfers.

Overwegingen

De kamer van toezicht te Amsterdam overweegt dat artikel 15 Vbg zijn oorsprong vindt in bepalingen over bewaring van derdengelden uit de Beroeps- en Gedragsregels van de KNB, die golden onder de Wna van vóór 1999. Maar door de invoering van de kwaliteitsrekening(en), bedoeld in artikel 25 Wna, heeft het begrip 'bewaring' een heel andere lading verkregen, aldus de kamer. Het komt er, volgens de kamer, voor de bepaling van de bewaringspositie op neer, dat er zoveel liquiditeit op het notaris-kantoor aanwezig moet zijn, dat alle verplichtingen aan derden direct kunnen worden voldaan. Indien dat

het geval is voldoet de notaris aan de bewaringseis, voortvloeiend uit artikel 23 Wna juncto artikel 15 Vbg. Het is dan ook niet in strijd met die bewaringseis om derdengelden van de kwaliteitsrekening over te boeken naar de kantoorrekening. Wel handelt de notaris dan in strijd met artikel 25 Wna, aangezien derdengelden gestort dienen te worden op de kwaliteitsrekening. De kamer concludeert dat het saldotekort van artikel 25 Wna niet hoeft te betekenen dat er sprake is van een negatieve bewaringspositie in de zin van artikel 23 Wna juncto artikel 15 lid 1 Vbg. De eerste klacht wordt daarom ongegrond verklaard.

Op 30 september 2009 is een tekort ontstaan op de kwaliteitsrekening en het heeft drie weken geduurd voordat dit tekort is aangezuiverd, vervolgt de kamer. De notarissen hebben toegegeven dat zij de overboeking van de kwaliteitsrekening naar de betaalrekening zonder een gedegen controle hadden uitgevoerd. Aangezien de notarissen het door hun nalatigheid op de kwaliteitsrekening ontstane tekort niet meteen hebben aangevuld, hebben zij gehandeld in strijd met artikel 25 lid 3 Wna. Het tweede klachtonderdeel wordt daarom gegrond verklaard. Aangezien het de eerste keer is dat het BFT een dergelijke klacht tegen de notarissen heeft ingediend, legt de kamer de notarissen de maatregel van waarschuwing op.

In het door het BFT ingesteld hoger beroep verenigt het hof zich met de beslissing van de kamer inzake het tweede klachtonderdeel en overweegt ten aanzien van het eerste klachtonderdeel dat een redelijke uitleg van artikel 23 lid 1 Wna meebrengt dat voor de bepaling van het saldo van de kwaliteitsrekening de gelden van de kantoorrekening geen rol mogen spelen. Het hof wijst hierbij ter illustratie op de – zeer wel denkbare – situatie van beslaglegging op de kantoorrekening. Is het beslag terecht gelegd, dan kleeft dat beslag en is er mogelijk te weinig geld voorhanden om de vorderingen van alle rechthebbenden direct te kunnen voldoen. Anders gezegd: het overmaken van een (te groot) bedrag van de kwaliteitsrekening naar de kantoorrekening kan ertoe leiden dat de notaris op enig moment niet zal kunnen voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

En dat is in objectieve zin ook iets wat de notaris 'redelijkerwijs moet verwachten', als bedoeld in artikel 23 lid 1 Wna. Een andere opvatting, voor zover die ervan uitgaat dat de woorden 'redelijkerwijs moet verwachten' het oog hebben op de concrete omstandigheden van het geval op het moment dat de handeling wordt verricht, verdraagt zich niet met de bedoeling van de kwaliteitsrekening en evenmin met de voorbeelden, genoemd in het tweede lid van artikel 23 Wna, welke voorbeelden geen ruimte laten voor enige subjectieve beoordeling aan de zijde van de notaris.

Anders dan de kamer komt het hof hiermee – in de lijn van zijn beslissing van 21 september 2010, LJN BN9441 – tot de conclusie dat in het onderhavige geval wel is gebleken van een negatieve bewaringspositie in de zin van artikel 23 lid 1 Wna jo artikel 15 lid 1 Vbg. Het eerste klachtonderdeel is daarom eveneens gegrond.

Het hof overweegt nog dat geen sprake is geweest van opzet, terwijl voorts onmiddellijk na ontdekking van de ongeoorloofde situatie het tekort door de notarissen is aangezuiverd en een extra bedrag naar de kwaliteitsrekening is overgemaakt om meer ruimte te creëren.

Het hof vernietigt de beslissing van de kamer en legt aan beide notarissen de maatregel van waarschuwing op. Hof Amsterdam 23 augustus 2011, nr. 200.079.187/01 (LJN BR5839)

Opmerking

Op de regel van artikel 15 Vbg, dat derdengelden (daaronder begrepen gelden van derden waarover de notaris dan wel een medewerker van het notaris-kantoor bevoegd is te beschikken) te allen tijde en ten volle op de kwaliteitsrekening moeten staan, zijn geen uitzonderingen toegelaten.

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtspraken te lezen. Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, telefoon 070 3307133 (w.geselschap@knb.nl)

Overleden

Op zevenenzestigjarige leeftijd op 1 september 2011 de heer **mr. H.H.W. Vrieze**, oud-notaris te *Gorredijk*.

Op eenentachtigjarige leeftijd op 1 september 2011 de heer **H.J. Nagtzaam**, oud-notaris te *De Bilt*.

Op negenenzeventigjarige leeftijd op 6 september 2011 de heer **T.F.J.C. van Lotrington**, oud-notaris te *Den Bosch*.

Commissie van deskundigen notariaat

Per 1 september 2011 zijn benoemd:

- **prof. dr. J.G. Kuijl RA**, emeritus hoogleraar aan de universiteiten van *Leiden* en *Maastricht*, tot voorzitter;
- **prof. dr. mr. J.A.A. Adriaanse**, universitair hoofddocent van de Universiteit *Leiden*, tot lid;
- **mr. R.G.P.M. van den Eijnden**, notaris te *Etten-Leur*, tot lid;
- **mr. J.H. Eskens**, notaris te *Alkmaar*, tot plaatsvervangend lid.

Gezocht: begeleiding jonge kandidaat-notarissen

In *Notariaat Magazine* van september 2011 werden de resultaten van het Groot Kandidaten Onderzoek 2011 gepresenteerd. Maar liefst 22 procent overweegt om binnen nu en twee jaar het notariaat te verlaten. Het zou mij niet verbazen als dat allemaal respondenten zijn afkomstig uit mijn generatie: jonge kandidaten. In de gepresenteerde resultaten van het onderzoek vind ik niets over de begeleiding van deze werknemers. Terwijl daar nu juist wel de schoen wringt. Gevolg: een jonge generatie verlaat het notariaat.

In mijn korte, stormachtige loopbaan als kandidaat-notaris heb ik gewerkt voor twee kleinere kantoren. Tijdens mijn sollicitaties heb ik bij beide kantoren ervaren dat begeleiding van jonge kandidaten hoog op hun agenda stond. Keurig conform de stageverordening van de KNB. Hartstikke goed. Maar in de praktijk bleek de begeleiding, zoals Anita Elzinga van de toenmalige kandidatencommissie in 2003 al schreef, een ondergeschoven kindje. Sterker nog: de begeleiding ontbrak. Niet alleen bij mij, ook bij andere jonge kandidaten. Met als

gevolg dat de toekomst voor het notariaat er somberder uitziet wat betreft behoud én aanwas en van nieuwe kandidaten.

Het is zeer betreurenswaardig dat de begeleiding in het notariaat nog steeds niet goed gaat. De Commissie kandidaat-notarissen heeft in 2003 een lijst met 'tien gouden regels' opgesteld. In de stageverordening staat wel dat een kandidaat begeleid moet worden, maar een naderende regeling ontbreekt nog steeds. Als kandidaat zou ik hierover een klacht moeten indienen. Voor mijzelf en mijn collega's. Maar eerlijk is eerlijk: wie nagelt zijn werkgever publiekelijk aan de schandpaal? Als ik dat zou doen, kan ik mijn toekomst in het notariaat wel vergeten! Daarom doe ik een oproep.

Kom op notarissen! Neem – ook in zware economische tijden – verantwoordelijkheid voor de begeleiding van uw kandidaten! Neem de 'tien gouden regels voor begeleiding van kandidaat-notarissen' (te vinden op NotarisNet) ter hand. Leg ze voor mijn part vannacht onder uw kussen; doe er iets mee! Voorkom dat kandidaten die graag aan de slag willen, geen fatsoenlijke start kunnen maken met de beroepsopleiding en door gebrek

aan begeleiding van kantoor naar kantoor lopen, met hun ziel onder de arm. En het ergste van alles nog: de reputatie van het notariaat die haar glans verliest. Een verzuurde kandidaat? Nee, zeker niet. Wel overweeg ik serieus om het notariaat te verlaten. Voor nu houd ik nog hoop. Voor de derde keer op rij ga ik op zoek naar een kantoor dat zijn beloften op het gebied van begeleiding waarmaakt. Driemaal is scheepsrecht. Wie meldt zich?

Reacties kunt u sturen naar nm@knb.nl.

Kano

Drie kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

hèt moment voor

Eind dit jaar bereiken veel arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (95%) de einddatum van het langlopende contract. Doordat u dan vrij bent over te stappen naar een andere verzekeraar proberen verzekeraars u nu te overtuigen om een nieuw meerjarig contract af te sluiten. Vaak stellen zij dan een korting van 5% in het vooruitzicht. Wanneer u contact met ons opneemt kan uw besparing veel hoger zijn. **Een korting van 30 tot 70% over de looptijd, afhankelijk van uw aanvangsleeftijd, is gebruikelijk bij vergelijkbare verzekeringsvoorwaarden.**

Het is daarom nu het moment om contact met ons op te nemen voor een vergelijking tussen uw huidige polis en ons alternatief. Zeker als u bedenkt dat wij naast een unieke arbeidsongeschiktheidsverzekering ook voor uw beroepsaansprakelijkheid, overlijdensrisicoverzekering en overige kantoorgebonden verzekeringen speciale producten hebben ontwikkeld waarbij wij op premie besparen en voorwaarden verbeteren. Te mooi om waar te zijn? Nee, enkel een kwestie van specialisatie en daadwerkelijk weten wat er binnen uw beroepsgroep speelt. Veel van uw collega's hebben de overstap al gemaakt.

KENMERKEN M-ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVERZEKERING

- beroepsarbeidsongeschiktheid gedurende de hele looptijd
- gerenommeerde verzekeraar
- zowel individueel mogelijk als op collectieve basis voor de hele maatschap
- hoge verzekerde bedragen mogelijk (maximaal 350.000 euro op jaarbasis)

KENMERKEN M-OVERLIJDENSRISSICOVERZEKERING

- leeftijdsafhankelijke premie
- rokers/niet rokers
- zowel individueel mogelijk als collectief
- eenvoudig jaarlijks aan te passen

KENMERKEN M-BEROEPSAANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING

- volledige inloopdekking beroepsfouten voor ingangsdatum verzekering
- gerenommeerde verzekeraar
- nieuwe toetredende partners automatisch meeverzekerd zonder aanmelding
- uittredende partners en werknemers verzekerd voor meldingen die nog binnenkomen (uitloopdekking)

M-VERZEKERINGEN

PRODUKTEN VAN MUTSAERTS • SINDS 1926

“M is drie jaar geleden ontstaan omdat er behoefte is aan adviseurs die de doelgroep kennen en weten in welke situatie bepaalde risico's afgedekt dienen te worden.

M ontwikkelt en verzorgt voor u verzekeringen die u bij een andere verzekeraar niet kunt krijgen en u substantiële voordelen kunnen bieden. Wij realiseren deze voordelen doordat wij weten wat in uw branche leeft en geen genoegen nemen met standaardoplossingen die verzekeraars en geldverstrekkers u voorschotelen.”

Mr. Viktor Kühne

M is een produkt van Mutsaerts BV
Ringbaan West 240 • Tilburg
Postbus 9102 • 5000 HC Tilburg
T 013 594 28 28
m@mutsaerts.nl
www.m-verzekeringen.nl

Natuurmonumenten

ALS JE VAN HAAR TOEKOMST HOUDT

DAN SCHENK JE AAN NATUURMONUMENTEN

De natuur hebben wij te leen van onze kinderen. Daarom nemen steeds meer mensen een gift aan Natuurmonumenten op in hun testament. Om zo onze natuur voor volgende generaties te beschermen.

Meer weten over een gift in uw testament?

Kijk op www.natuurmonumenten.nl/schenkenenlaten of bel 035-655 99 11 en vraag naar Juke van Niekerk of Martijn de Kempnaer.

Natuurmonumenten. Als je van Nederland houdt.